

ఆంధ్రరాష్ట్రప్రారంభవిద్య

ANDHRA RASTRA PRARAMBHA VIDYA

విద్యావిషయిక మాసపత్రిక

సంపుటము 30	ఏలూరు 15 మార్చి 1942	సంచిక 12
---------------	----------------------	-------------

నిత్యసంకీర్తనము

వివరణము :

సద్వస్తుసందర్శనము మన భావముల కందదు. మన కాస్థితి లభించినపుడు ఈ యోగ్యతాయోగ్యతలు, భోగభాగ్యములు, సుఖదుఃఖములు మొదలగు ద్వంద్వములు, కనుపట్టవు. మనకొకనూతనశక్తియలవడును. ప్రపంచమంతయు నూతనస్వరూపముతో, నూతన వికాసముతో, గన్పట్టును. లోకవ్యాపారమునకుఁ గొంతకాల మావశ్యకమగునట్లే మన యాధ్యాత్మిక సాధనమునకుఁ గూడ గొంతకాలమును వినియోగింపవలెను. ఈవిధముగ మనము నిత్యమును జేయుచున్నచో మనకుఁ దప్పక భైవసందర్శనమగును.

సంకీర్తనము :

హే నర్వాంతర్యామి ! నీసాయమేకాని నా స్వతంత్రశక్తి యెందులకును కొఱగదా.

2. నాకర్మ కలావమేగాక సాజీవిత సాధనమంతయు నీ సంకల్పము ననుసరించుగాక !

—స్వామిపరమానందతీర్థులు.

ఓమ్ చైనా దినోత్సవము

మహావాది వేంకటరత్నము బి ఏ

(7—3—1942)

- గీ. భరతభూమికి చీనాకు బాంధవంబు । నూతనముగాదు చాల పురాతనంబు;
రెండువే లేండ్లనుండి యీరెంటిపొత్తు । చెదరకున్నది హిమశైల శిఖరమట్లు॥
- చ॥ రణవిలయాన్నికీలలు సరాసరి గ్రమ్మెను విశ్వమెల్ల; భీ
షణ పరితాపదుర్భర విషాదమహోదధి మేరమీతె; ర
క్షణమున కేమిదిక్కని యజస్రము యుద్ధపిశాచభీతితో
వణకుచునుండె తూరుపు ప్రపంచము క్రూరజపానుదాకికొ॥ ౧
- ఉ॥ తూరుపుదిక్కులంకలకు దుర్గము సింగపురంబు దుస్సహ
క్రూరశతఘ్ని దావమునకుం గురియై పడిపోయినప్పుడే
చేరువయ్యె పోరు మనసీమకు; శత్రువురోగమప్రతీ
కార మొనర్చకున్న సవకారము తప్పదు మాతృభూమికి॥ ౩
- మ॥ మలయాపోయెను; సింగపూరుపడె; బర్మాపారలోకంబు మం
టలలో మృగై; నండమానులపయిక్ వైమానికజ్వాల ప్ర
జ్వలియించె దొలిసారి; యింకనయినన్ జాగేల? సంగ్రామ సి
ద్ధులరై భారతయోధులార! రిపుల దూటాడి యోషింపుకీ! ౪
- ళా॥ చైనా యోధులవోలె సోవియటు రష్యావీరు లట్లేకమై
ప్రాణంబుల్ బలివెట్ట సిద్ధపడుడి! స్వాతంత్ర్య సంసిద్ధికై
మానం బూడిననాడు ప్రాణము రుచింపబోదు, వీరాహవ
శ్రేణికి డీకొనుడీ జపానుబలము చీనాసహాయంబుతో॥ ౫
- ళా॥ నానామానవ శాంతిజీవన విధానస్థాప నాచార్యులై
చైనాపౌరులు భారతీయులును ప్రాచ్యక్షోణిలో సాగు యు
ద్ధానన్ జేతులుగల్గి పోగుటకు సుత్సాహించుచో జర్మనీ
సేనాంగంబు జాపానుదేశబలమున్ చీకాకు గాకుండునే? ౬
- మ॥ స్థిరసంకల్పముతో స్వతంత్రతకునై చీనాప్రజానీక ము
గ్రరణాగ్రంబున పోరుచున్నది మహోగ్రస్థార వీరంబుతో
భరతోర్వి బహుళప్రజాబలము తోడ్పాటింత గాకుండె దు
స్తరనై దేశిక దాస్యబంధమున శుష్కప్రాయమై పోవుట॥ ౭

మ॥ చెలికాడై న చియాంగు పేకు పలుకుం జెల్లింప నింగ్లాండు మం
 త్రులు స్వాతంత్ర్యము భారతీయులకు తోడ్పొందితురేని? మహా
 జ్వలమై భారతయోధవీరుల ప్రతాపజ్వాల ప్రత్యర్థి నో
 ర్బల భూమిజము గాల్చుకుండునె? జగద్భద్రాను సంధానమై॥

౮

సీ॥ అరివీరగహనార్చియై మించు రసపుత్ర, పౌరుషజ్వాల చల్లారలేదు
 కండలు తెగుచున్న ఖడ్గంబు వదలని, సిక్కులదైర్యంబు చెదరలేదు
 మడమ త్రిప్పక పోరు గడుసుమహారాష్ట్ర, వీరుల శౌర్యంబు విఱుగలేదు
 మరభిరంగులకై న మలఁగక యసినేయు, తెలుగుజోదులశక్తి తొలగలేదు
 గీ॥ ఇన్నిటికితోడు సాతంత్ర్యమున్నయెడల । కడిమి దీపింప మిత్రపక్షంబు చేరి
 భరతపుత్రులనర్వప్రపంచశాంతి । కొఱకు పోరాడెదరు కోట్లకొలది నేడు॥

హిందూ దేశ చరిత్రము

(4 వ తరగతి - ప్రశ్నోత్తరములు)

Copy-right to the authors

వేదుల అన్నయ్యశాస్త్రి & తాతా జగన్నాథరావు

(N. B. మద్రాసు దొరతనమువారి 1939 సం॥రపు ప్రాథమిక విద్యావ్రజాభిక ధనుభరించి
 యిప్రశ్నోత్తరములు రచింపఁబడినవి)

Syllabus Heading :— Our country.

1. మన దేశము యే ఖండములోనిది ?

జ: ఆసియాఖండములోనిది.

2. మన దేశమునకు గల నామములేవి ? అవియెట్లుగల్గెను ?

జ: మన దేశమునకు హిందూ దేశము లేక భరతఖండమని పేర్లుగలవు. గొప్ప
 దగు సింధునదిమన దేశములో ప్రవహించుచుండుటచే దీనికిసింధు దేశమని పేరు వచ్చెను.
 క్రమక్రమముగా సింధు దేశమనునది హిందు దేశముగా వాడబడుచున్నది. పూర్వమున
 భరతుడనురాజు యీ దేశము కలుటచే భరతఖండమనియు పేరుగల్గెను.

3. మన దేశముయొక్క ఎల్లలను వాయుము ?

జ: మన దేశమునకు ఉత్తరమున హిమాలయపర్వతములును, తూర్పున ఖంగాళా
 భాతమును, దక్షిణమున హిందూమహాసముద్రమును, పడమర అరేబియా సముద్ర
 మును ఎల్లలుగానున్నవి.

4. మన దేశమందలి ముఖ్యమగు పర్వతములేవి ?

జ: హిమాలయ పర్వతములేగాక దేశమునందలి మధ్యభాగమున వింధ్యపర్వత
 ములును, వానికిండుక ఉత్తరముగాగల ఆరావళి పర్వతములును ముఖ్యమైనవి.

5. హిమాలయ పర్వతములనుగూర్చి క్లుప్తముగా వ్రాయుము ?

జ: హిమాలయ పర్వతములు సుమారు వేయిమైళ్ల పొడవుగలిగిన ప్రపంచములోని కెల్ల చాల నెత్తైన పర్వతములు యీపర్వతము లెల్లప్పుడు మంచుతో కప్పబడి యుండుటచే యిచ్చట చలి మిక్కిలముగానుండును. యీమంచుగోడలు ఉత్తరదిశనుండి మన దేశముపైకి శత్రువు లెవ్వరు దండెత్తిరాకుండ గాపాడుచున్నవి. యీపర్వతములందలి కైబరు, బొలాను కనుమలు దేశచరిత్రతో సంబంధము గల్గియున్నవి.

6. ఉత్తర హిందూస్థానము, దక్షిణ హిందూస్థాన మననేమి ?

జ: మనదేశములోని వింధ్యపర్వతములకు ఉత్తర భాగము ఉత్తర హిందూస్థానమనియు, దక్షిణభాగము దక్షిణ హిందూస్థానమనియు పిలువబడుచున్నవి.

7. మన దేశమందుగల ముఖ్యనదులేవి ?

జ: ఉత్తర హిందూస్థానమందలి సింధు, బ్రహ్మపుత్ర, గంగానదులును, దక్షిణ హిందూస్థానమందలి మహానది, గోదావరి, కృష్ణ, కావేరి నదులును ముఖ్యమైనవి.

Syllabus Heading :— Alexander and Porus.

1. అలెగ్జాండరే దేశస్థుడు ? యితని స్వభావమెట్టిది ?

జ: అలెగ్జాండరు గ్రీసుదేశస్థుడు. యితని తండ్రియగు ఫిలిప్పు గ్రీసుదేశములోని మాసిడానియా కథిపతి. అలెగ్జాండరు తన బాల్యమునుండియు యీడునకు మించిన ధైర్యసాహసోత్సాహములను, యుద్ధకౌశలమును చూపుచుండెడివాడు. అలెగ్జాండరు నకు శత్రువులన్న కోపమేగాని, వారులాంగి నప్పుడు మాత్రము వారిని గౌరవించి విడిచివేయువాడు. అవసరమగునప్పుడు దయాదాక్షిణ్యములు విడచి కూర్చకృత్యములను చేసెడివాడు.

2. అలెగ్జాండ రెన్న వఏటరాజాయెను ? ఇతని పాలనమున గ్రీసుదేశమెట్లుండెను?

జ: ఇతడు ఇరువదవయేట గ్రీసుదేశమునకు రాజాయెను. ఇతనికాలమున యీ దేశము వివిధపరిశ్రమలయందును, నాగరికత విద్యాబుద్ధులయందును ప్రఖ్యాతిగాంచెను.

3. అలెగ్జాండరేయే రాజ్యములను జయించెను ?

జ: ఇతను మొదట గ్రీసుదేశమును, పిమ్మట పారశీక దేశమును జయించి మన దేశమందలి పంజాబు రాష్ట్రముపై దండెత్తెను.

4. అలెగ్జాండరు మన దేశములో ఎవరితో ఎచ్చట యుద్ధముచేసెను. దానిఫలితములెవ్వి ?

జ: అలెగ్జాండరు పంజాబు రాష్ట్రమందలి జీలం, చీనాబ్ నదులమధ్య ప్రదేశమునకు రాజగు పురుషోత్తమునితో జీలంనది యొడ్డున యుద్ధముచేసెను. పురుషోత్తము డోడిపోయెను. యితనిని అలెగ్జాండరు ఖైదీగా పట్టుకొని, పురుషోత్తముని ధైర్యసాహసములకు మెచ్చుకొని అతని రాజ్యమతని కిచ్చివేసి పురుషోత్తమునితో స్నేహము చేసెను.

5. అలెగ్జాండరు మరణ మేనంపత్నరమున ఎట్లు తటస్థించెను ?

జ: ఇతడు బాబిలన్ పట్నములో జ్వరమునచ్చి క్రీ. పూ 317 లో మృతి నొందెను.

Syllabus Heading .— Asoka the great.

1. అశోకుడేదేశపురాజు ? దాని రాజధానియేది ?

జ: అశోకుడు మగధ దేశపురాజు, దానిరాజధాని పాటలీపుత్రము.

2. ఇతడెన్ని సంవత్సరములు రాజ్యమేలెను ?

జ: ఇతడు క్రీ. పూ. 272-232 వరకు అనగా నలుభది సంవత్సరములు రాజ్య మేలెను. (న శేషము)

సివిక్కు - 4 వ తరగతి

(ప్రశ్నోత్తరములు)

(Copy-right to the authors)

వేదుల అన్నయ్యశాస్త్రి

హైద్రాబదు - బోర్డు ఎలిమెంటరీస్కూలు - గురమ్మపాలెం.

తాతా జగన్నాథరావు,

హైద్రాబదు - బోర్డు ఎలిమెంటరీస్కూలు - సొంర్యాం.

(N. B. మద్రాసు దొరతనమువారి 1939 సం॥ రము ప్రాథమిక విద్యాప్రణాళిక ననుసరించి యీ ప్రశ్నోత్తరములు వ్రాయబడినవి. ఇవి వివరముక్రమణికను అనుసరించుచున్నవి)

Syllabus Heading.—Duties towards neighbours, beginning with class fellows, teachers and others, cleanliness in home and school premises, playgrounds etc; importance of practising health rules, emphasis on clean food, fresh air, exercise and rest communicable ailments; precautionary measures; daily health living

1. కుటుంబమునందలి యజమానియొక్క బాధ్యతలేవి ?

జ. కుటుంబమునందు అందరకును కావలసిన ఆహారపదార్థములను సమకూర్చుట, బిడ్డలను సత్ప్రవర్తన గలవారిగా నొనర్చుట, వారి విద్యాభివృద్ధిలకు తోడ్పడుట, కుటుంబము మంచి స్థితిలోనికి వచ్చుట కావశ్యకమగు నీతినియమములను పాటించుచు యితరులచే పాటించవలయుట మొదలగు బాధ్యతలు కుటుంబ యజమానియందు గలవు.

2. కుటుంబము మంచి స్థితిలోనికి వచ్చుటకు కుటుంబస్తు లెట్లు నడచుకొనవలెను ?

జ. ఎవరిపనులను వారు మనఃపూర్వకముగా నిర్వహించుచు, ఒండొరులు కలహించుకొనుటమాని, వికమత్యముగానుండి, గృహాయజమానులయెడల భక్తి, విశ్వాసము లుంచినచో కుటుంబము మంచి స్థితిలోనికి వచ్చును.

3. పాఠశాలాభివృద్ధికై విద్యార్థులెల్లు తోడ్పడవలెను ?

జ. విద్యార్థులు పఠస్పరానురాగము గలవారై, ఐకమత్యముగానుండి, ఎవరి పనులను వారు భక్తి, శ్రద్ధ, ఉత్సాహములతో నెరవేర్చుచు, పాఠశాల యజమానియ, విద్యార్థుల భావి అభివృద్ధికి కారణభూతుడగు ఉపాధ్యాయుని ఆజ్ఞలకు లోబడి ప్రవర్తించినచో పాఠశాల అభివృద్ధి చెందును.

4. కొన్ని పాఠశుద్ధ్య సూత్రములను బేర్కొని వాటిని విద్యార్థు లాచరించుటవలన గల లాభములను వివరింపుము ?

జ. చింకి గుడ్డలను, కాగితపు ముక్కలను ప్రతిచోటను పారవేయక వాటికై నియమించబడిన స్థానములో వేయవలెను. రోడ్లపై కన్పించు రాళ్లను, గాజుపెంకులను, ముండ్లను, పండ్ల తొక్కలను తీసి దూరముగా పారవేయవలెను. ప్రతిచోటను అసహ్యకరమగు పనులనగా చీదుట, ఉఱియుట, మలమూత్రములు విసర్జించుట చేయకూడదు. పలకలను, పుస్తకములను మురికిగా నుంచరాదు. పాఠశాలయందును, ఆవరణయందును, గృహములయందును, మురికి లేకుండ నుండవలెను.

యిట్టి పాఠశుద్ధ్య సూత్రములను విద్యార్థులు నేర్చుకొని యింటివద్దను, బడియందును, ఆటస్థలముల యందును ఆచరణలో బెట్టినచో గ్రామస్తుల కాదర్శ ప్రాయులగుదురు.

5. ఆరోగ్యమనగానేమి ? కొన్ని ఆరోగ్యసూత్రములను పేర్కొనుము ?

జ. దేహమందలి అవయవము లన్నియు తమ తమ పనులను ఎట్టి ఆటంకము లేక జరుపుకొనుచుండినచో అదియే ఆరోగ్యమని చెప్పవచ్చును.

ఆరోగ్యసూత్రములు:—మంచి ఆహారమును తినవలెను. మంచిసీటిని త్రాగవలెను శరీరమును, దుస్తులును, యింటిని శుభ్రముగా నుంచుకొనవలెను. శరీర వ్యాయామము చేయవలెను. దేహమునకు విశ్రాంతి యొనంగు చుండవలెను.

6. ఎట్టి ఆహారమును భుజించవలెను ?

జ. వుష్టికరమగునట్టియు, పరిశుభ్రమగునట్టియు, ఆరోగ్యకరమగునట్టియు, ఆహారమును భుజించవలెను.

7. ఆరోగ్యజీవనమున కవలంబింపవలసిన ఆహారనియమము లేవి ?

జ. నియమితకాలములయందు హితమగు పదార్థమును మితముగ భుజించుచు, సీటిని బాగుగా త్రాగవలెను. ఆకలిలేనప్పుడు భుజించరాదు. భోజన సమయములయందత్యుత్సాహముగ నుండవలెను. అనారోగ్యము కలుగజేయు కాఫీ తేనీరు వాడుట మాని, పాలు, మజ్జిగ ఎక్కువగా నుపయోగించవలెను. ఎక్కువ కాళము, పులుపు శరీరమునకు మంచిదికాదు.

8. త్రాగుటకు వలయు నీరెచ్చటనుండి సాధారణముగా లభించును ?

- జ. నదులు, చెరువులు, బావులు, గెడ్డలు, నూతులు మొదలగు వాటినుండి త్రాగుటకు నీరు లభించును.
9. నీటిని పానయోగ్యముగ జేయుటెట్లు ?
- జ. జలాశయములోనికి మురికి చేరకుండ జాగ్రత్త పెట్టుటయు, నీటిని కాచి, చల్లార్చి, వడపోసియు త్రాగవలెను.
10. దుర్వాయువును పీల్చుటలో గల నష్టము లేవి ?
- జ. చెడుగాలిని పీల్చినచో అనారోగ్యము కలుటయు, శరీరము యొక్కయుబుద్ధి, యొక్కయు బలము క్షీణించును.
11. గాలి ఎట్లు చెడును ?
- జ. గాలిని పీల్చి విడుచుట వలనను, మలమూత్రములు కుల్లిన పదార్థములు, మృతక శేబరములు నిలువయుండుట వలనను, దీపములు మొదలగునవి వెలుగుట వలనను గాలి చెడును.
12. మంచిగాలిని పీల్చుట వలన గల్గు లాభము లేవి ?
- జ. మంచిగాలిని నిత్యము పీల్చుట వలన ఉత్సాహము, జీవితకాలము ఆరోగ్యము హెచ్చి మన నిత్యకృత్యములు బాగుగ చేసికొన గల్గుదుము.

హితబోధ

రాజెల వేంకట సుబ్బారావు

రాత్రులందు దిరుగ | రాదెప్పుడైనను
పురుగుబుట్ర లవని | దిరుగుచుండు
కాలకర్మ వశత | కాలికి తగిలిన
బాధ గల్గు నొకటఁ | బ్రాణమెగురు.

వెలుగు గలిగెంచు | వెలుపలి కేగుట
రాత్రులందు పనికి | రాదు; దాన
సిలుగు లలముగొనును | చిత్తము చెడిపోవు;
వగటి పనులు భంగ | పడును నిజము.

లక్ష్మముంచి పెద్ద | లను గౌరవించిన
సుగుణుడంచు జనులు | పొగడుచుండ్రు;
కలుగు దానమేలు | కాదని చరియింప
దుష్టుడనుచు జనులు | దూరుచుండ్రు.

వెండికొండ నుండు | వేలుపు వా రేమి
వీధి నెగురుచుండు | వెట్టులేమి

కర్మగతిని దప్పగలుగుదురే భువి ?
 నేది యెట్టులగునె । యెవరికెరుక
 కలిమి గల్గెనంచు । కన్నమిగ్గానక
 బీద జనుల బాధ । బెట్ట తగదు,
 కలిమి లేములవని । కలకాలముండవు
 నిలిచియుండుఁ గీర్తి । నిందలెపుడు.
 టక్కులాడొనర్చు । టాబోలులంచున
 లభ్యమైన ధనము । లక్షలైన
 కూలినాలిచేసి । కూడబెట్టిన దాని
 కన్న సౌఖ్యమియఁ । గలదె భువిని.
 సుఖములందు నాడు శుద్ధ స్వరూపుని
 మఱచి దుఃఖనమయ । మందు తిలప
 నగునె ? సతము భక్తి । దగిలి స్మరించిన
 వరదుఁడీడె కోరు । వరములవని
 బాసలెన్నొపల్కి । పరమేశుపేరిట
 పాడుపొట్టనింపు । పథమువిడిచి
 కాయకష్ట మొనరగా । జేసి లభ్యమౌ
 దానఁ దృప్తిజెంద । దగును భువిని.
 రాజరాజులైన । రంగప్పలైనను
 మెతుకుదినక బసిడి । మెక్కగలరె
 కలిమి గలిగినంత । కాటికి బోకుండ
 సతము భూమిమీద । బ్రతుకగలరె.
 దేవుఁడొక్కఁడగుచుఁ । దెలియంగ నగు నిల
 మతము లొక్కటనుచు । మనగనగును;
 కానిపోని తగవు । గల్పించు కొననేల
 మరణమందనేల । మనుజులార!

వత్సలామోదము

(పసుపులేటి రామకోటయ్య)

ఒక వూళ్లో ఒక అబ్బాయివుండేవాడు. వుండేది. తోడిబాలురతో నాటలాడుతూ
 ఆపూరిపేరు నిదానముగా చెప్తాను. ఆపిల్ల దారినిపొయ్యే పెద్దవారిని చూస్తే సమ
 వానికి ఎనిమిది సంవత్సరాల వ్రాయము స్కూలము చేయడం, వారివెంట కొంత

దూరము పోవడం మళ్ళీ యింటికి తిరి రావడం ఆపిల్లవాని పని.

కొన్నాళ్ళయిన తర్వాత ఆపిల్లవాడు ఆటలు మానేశాడు. పాటలు మానేసాడు. తల్లి కోపపడిన పిల్లవాని మాదిరి ఒక్క చోటుననే కూర్చుండేవాడు. జిజ్ఞాసతో సన్యాసులు కనబడితే చాలు యెగాదిగా చూస్తుండేవాడు. అందరు యీపిల్లవానిని పిచ్చి పట్టినవానిగా తలంచే వాళ్ళు.

ఒకరోజు ఒక సన్యాసి యేఘ్రానినుండి వచ్చాడో తెలియదు పొడుగాటి జడలు, మాసిపోయిన బట్టలు, కమండలముచే బూని ఆయబ్బాయి వున్న వీధిలో పోతున్నాడు. ఈ పిల్లవాడు అలవాటు ప్రకారం ఆ సాదుగారిని యేకంగా చూస్తున్నాడు ఆశ్చర్యముతో. ఆయనకూడా పిల్లవాని ముఖంవంకే పరకాయించి చూస్తూ నిలబడ్డాడు. దారినిపోయే వాడల్లా, పిల్లవాని చెలికాండ్రు వాని చేతులను పట్టుకొని ఆటలోనికి లాక్కెళ్లారు. ఆకుర్రని మనస్సు ఆటలమీద యుంటేగా? నెంటనే యింట్లోకి పరుగెత్తాడు. అమ్మ యెదురుగ వచ్చింది: 'ఏమిరా! నాయనా పరుగెత్తుకొని వచ్చావు, పిల్లలేమైన కొట్టినారా నిన్ను' అని బుజ్జగించింది.

మరచాను బైరాగినంగతి చెప్పను. ఆయన చక్కావెళ్లి ఆవీధిలో యున్న పెద్దయకుగుచుట్టూ వేయబడియున్న మట్టిచెట్టుక్రింద కూర్చున్నాడు. ఆవీధిలోని వారంతా సాదుగారువచ్చారు జ్యోతిషము చెప్పించుకొందామని ఆ సన్యాసిచుట్టూ మూగారు. ఆ సాదుగారి ముఖమందున్న తేజస్సు వారందరినీ ఆకర్షించింది. ఆజడ దారి రెండుగంటలకాలము కళ్ళు మూసి

కొని తర్వాతనిత్యజపములోంచికట్లు తెరిచి అందరిని చూచాడు ప్రేమచూపులతో. కొందఱు యీయనకు కానుకలను సమర్పించారు కొందఱు సంక్లుతేచ్ఛియిచ్చారు. వచ్చినవాళ్ళకు కొన్ని నీతులను వ్రువదేశించడం మొదలు పెట్టారు సాదుగారు.

మనం యెవరిని గుఱించి తెలుసుకుంటున్నామో ఆపిల్లవాడుకూడ తన తల్లినిడిగి కొన్ని పాలు గ్లాసులో వుచ్చుకొని సాదుగారి వద్దకువచ్చి సమర్పించాడు. మిక్కిలి శ్రద్ధాభక్తులతోఐది జరిగినది. ఒక సాయం కాలము కనచీకటయింది. పిన్నలు పెద్దలు సాదుగారి వద్దనుండివెళ్ళిపోయినారు తమ తమ ఇండ్లకు. ఈ పిల్లవాడు మాత్రము సాదుగారి వద్దనే కూర్చున్నాడు. చీకటి పడినప్పటికిని సాదుగారు పిల్లవానిని ఎవరి పిల్లవాడవు? ఎదుకు వచ్చావు, నాతో నీకేమిపని. పిల్లలైనవాళ్ళు తోడిబాలురతో నాడుకొనుటేగాని నావంటినన్యాసులతో ఏమిపని. వెళ్ళిపో" అనిఅన్నాడు. పిల్లవాడు నేలమీద సాదుగారిముందు బోర్లపడి దండముపెట్టి నిలొచ్చి చేతులు జోడించి యీవిధముగా చెప్పాడు. సాదుగారితో "అయ్యా యీ లోకాన్నిపుట్టించింది భగవంతుడంటారు. ఆయన యెట్లా వుండేది యెచ్చుటుండేది మనకు తెలియదు. ఆయన మనందరికి ఒక రాత్రి ఒక పగలు దయచేసాడు. అట్లే మన జీవితములో మనకు క్షణ క్షణానికి సుఖ దుఃఖములను కూడ కలిగించాడు. వీటన్నిటిని తప్పించుకోవడము యెట్లు? అట్లే స్వర్గమునరకము కూడ వున్నదంటారు. శాశ్వతమైన స్థానము యేది? దానిని చేగుట యెలాగు దయచేసి చెప్పుమని కోరుతున్నాను. అని

అడిగాడు బాలుడు. సాదుగారు “నీవు చిన్నవాడవే? కాని నీకోర్కె నెరవేర్చుతాను. నీవు కోరుతున్నావు కాబట్టి. సరే కూర్చోమ”న్నాడు. పిల్లవానిని తనదగ్గరికిరమ్మన్నాడు. చెవిలో నేదోవూదాడు. వెంటనే పిల్లవాని జ్ఞానసేత్రాలు తెరవబడ్డవి. చాలసేపయింది అప్పటికి. ఆపిల్లవాని తల్లిదండ్రులు ‘అబ్బాయియేడం’టూ పూరంతా వెతికారు ఆ పిల్లవానికొకడు. పిల్లవాడు కనుపించాడుకాదు. విసిగి యింటికొచ్చారు తల్లిదండ్రులు, భయంతోను, విచారంతోను. తోడిబాలుర నడిగారు. వారేమియు చెప్పలేకపోయారు. ఇట్లా విచారిస్తుండగానే బాలుడు యింటి ముందటనే నడచి వస్తూ యున్నాడు. అందరికి చోద్యమైంది. పిల్లవానిని కాగలించుకొన్నారు. తల్లిదండ్రులు ప్రేమతోను ఆశ్చర్యము తోను. తండ్రి పిల్లవానిని ‘ఎక్కడికెళ్ళావు’ అని అడిగాడు. సాదుగారి వద్దకు వెళ్ళి వచ్చాను అనిఅన్నాడు. సరేననుకొని తండ్రి యీ రాత్రియంతయు పూరుకొని తెల్లవారుగూముసనే లేచి సాదుగారిని చూస్తామని ఆమెట్టి వృక్షము వద్దకు వెళ్లాడు. సాదు పుంగవుడు కనిపించాడు కాదు. ఆయన చాలాచింతించాడు. కాని యేమిచేస్తాడు. ప్రాప్తములేదు. సాదుగారి దర్శనం ఆయనకు — ఇంటికివచ్చి కుమారునికి చెప్పాడు యీనంగతి. మన పరిచయుడైన పిల్లవాడు చాల విచారపడ్డాడు. నాదుగారు యెప్పుడైనా కనిపించలేదు ఆపూల్లోమళ్ళీ.

ఆపూరేదో చెప్పమంటారా? మన నత్తైనవల్లే. ఆ పిల్లవాడు దినదినము వయస్సుతో బాటు జ్ఞానముతో గూడపెరి

గాడు. చిన్నప్పటినుండి అనేక మహాత్మ్యములు చేస్తూండేవాడు. వాటన్నిటిని చెప్పుటకు నాకు సమయం చాలదు. ఒక్కటి మాత్రముచెప్తాను సావధానంగా వినండి.

పిల్లవాని మనస్సుసంతోషపెట్టగలందులకు పాతికసంవత్సరములు రాగానే వివాహం చేసారు తల్లిదండ్రులు ఒక గోజున ఆయన బజారులో సదిమందితోమాట్లాడుతూ వారుయీధిముగావున్నట్లుండిపై నున్న గుడ్డతో తోలుతూ “అదిగో పెద్ద పులిషు” అని అంటూతోలారు వీధిలోనే అదరిపడి. బజారులో యున్న వారందరు భయపడినారు. వారికేమిగా పిచ్చి పట్టిందని వారు సాధారణముగా దారిని వెళ్ళుతూ యెవరిని పలుకరించే వారుకారు. తలనుగూడ పైకెత్తే మానవుడు కాదు. కొందరు వీరి స్వభావాన్ని బట్టి పిచ్చివాడనియు, గర్వితుడనియు, పరమ భక్తుడనియు తలంచేవారు. అప్పుడే ఒక నేహితుడు “అదేమి! అట్లా అదలించారు వీధిలో” అని వాని ప్రశ్నించగా యిట్లా చెప్పారు. వారు “మా ఆవులు గేదెలు గల మందలు ఒక అడవిలో మేయుచుండగాఒక పెద్దపులిపై బడవచ్చింది మందమీద. అందుకొక్కతే నేను దానిని అదలించాను. అదివెళ్లిపోయింది. మందకేమియు నష్టము కలుగలేదు” అని చెప్పారు. తర్వాత మూడు రోజులకు మందను తోలుకొని వచ్చిన గొల్లలు ఫలాని రోజున పెద్దపులి వచ్చిందని చెప్పారు. మందమీద పడకుండా పరుగెత్తింది. యెవరోపెద్దపులిని అదలించినట్లు అనియు చెప్పారు గొల్లలు..

ఇట్లా వారి జీవితములో చాలా చిత్రమైన మహాత్మ్యములు కనుపర్చారు. వారు పెద్దవారైనారు. శిష్యులు చాలమందియైనారు. వారి ముఖమే చెప్పతుంది శాంతమూర్తియని. కవిత్వము చిన్నప్పటినుండి పుగ్గుబాలతో నూరి పోసింది వారి అమ్మగారు. చక్కని కవిత్వముతోను చక్కని రసముతోను మిళితమైంది. అనేకతత్వాలు రచించారు వేదాంత సారమంతయునొక పుస్తకము లోనివిడ్చారు. దాని పేరుపరమానందసుధాలహరినతైనపల్లి పురమునకు తూర్పుభాగమున నొక వృక్షముక్రింద శిష్యులతో కూర్చుని సాదుల సాంగత్యముతోను, భగవన్నామముతోను కాలంగడిపేవారు. దానినే యిప్పటికి మరమందురు. ఆ మహాత్ముని పేరేదో చెప్పండి? వారే శ్రీ పులహరి వీరోజ్

ఋషీంద్రులు. మోక్షాన్ని స్థిరస్థానముగా చూరగొన్నారు. తన శిష్యులకు దారి చూపించారు మోక్షానికి.

ఇప్పటికి 52 సంవత్సరములైంది వారు స్వర్గస్తులై. ప్రతిసంవత్సరము మహా శివరాత్రికి ముందు వారి మరానికి ఆరాధనకు పేరుతో భక్తులందరినిరప్పిస్తున్నారు ప్రభలతోను, మేళ తాళములతోను, భజనలతోను, సాదుల వేదాంత గోష్టితోను.

మనముఁ గూడ వారి మందిరమునకు వెళ్లి భక్తుల సహవాసముతో వేదాంత సారమును రుచి చూచి భక్తిమార్గమున శాశ్వతానంద పదవియైన మోక్షాన్ని సులభమార్గమున చేరగలండులకు ప్రయత్నించుదాము. పరమేశ్వరుడు మనలనందరిని కాపాడునుగాత !

రవీంద్రుని స్మృతి

(స్వర్గీయుఁడైన శ్రీరవీంద్ర కవిచంద్రుని నిర్వాణమునుగూర్చి సంతాపమును వెలిబుచ్చుగీతము)

పనుపులేటి రామకోటయ్య

అయ్యానిదిగించె తాగూరయ్యా నిదిగించె
అవనిలొకడుది నములు ఆంగ్లకవియై॥ అయ్యా॥

1. రవీంద్రనామమున కవీంద్రుడయ్యు
నర్వజాతీయుల నన్నుతిగాంచిన॥ అయ్యా॥
2. ఖండాంతరముల ఖ్యాతినిఁజెంది
పండితోత్తముల ప్రేమనుఁబొందిన॥ అయ్యా॥
3. ప్రపంచమంతట పాకెను కవనము
బెంగాలి భాషలోఁ నాంగ్లభాషలో॥ అయ్యా॥
4. భారతదేశమున! బ్రహ్మర్షియై
భారతమాతకు ప్రియముఁగూర్చిన॥ అయ్యా॥

5. భారత దేశమా భీతినొందకుమా
భారతీయులను పండితులజేయుము॥ అయ్యా॥
6. అంగ్లమందు నుత్కృష్టతనొంది
అంగ్లేయులచే కీ రినిఁగాంచిన॥ అయ్యా॥
7. బెంగాలి దేశమా ! బెంగ జెందకుమా
ప్రబలుచుండుము పెక్కురు కవులచే॥ అయ్యా॥
8. శాంతినికేతన ప్రశాంతిలో నిల్చి
దేశశాంతికి త్రోవఁజూపిన॥ అయ్యా॥
9. పరమమార్గమున ప్రేమతోనడచి
స్థిరచి త్తముతో స్వర్గముజేరిన॥ అయ్యా॥

భూలోకమున మోక్షదాయకమగు సప్తనగరములు.

(1) అయోధ్య:—ఇది సరయానది తీరముననున్నది. కోసల దేశము దశరథుడు మొదలగు సూర్యవంశపు రాజులకు రాజధానిగా నుండెను.

(2) మధుర:—ఇది యమునానది తీరమున నుండు ఒక గొప్పపట్టణము. శ్రీకృష్ణుని జననస్థానము. కంసుడు ఈనగరమునకు రాజుగ నుండెను. ఈ నగర సమీపముననే గోకుల బృందావనములున్నవి.

N B. పాండ్యరాజ్యమునకు రాజధానిగనుండిన మధురవేరు ఇది వేరు.

(3) మాయ:—హరిద్వారమునకు వేరు.

(4) కాశి:—ఇది అందఱకు తెలిసినదే !

(5) కాంచి:—ప్రస్తుతము దీనిని కంజీవరము అంటారు. చెగల్పట్టు జిల్లాలోనిది.

(6) అవంతి:—(అవంతిక):—ఉజ్జయినికి నామాంతరము.

(7) ద్వారవతి:—(ద్వారక):—ఘూర్జర (గుజరాతి) దేశముననున్నది. ఇది శ్రీకృష్ణుని రాజధానిగ నుండెను. అనేక ద్వారములు కలిగియుండుట వలన దీని కీపేరు కలిగెను.

బోడ్డు ప్రాథమికపాఠశాల,
గురమ్మపాలెము.
తేది 24—2—1942.

బలివాడ వెంకట సూర్యనారాయణ.

భూగోళము - 4 వ తరగతి

(హిందూ దేశము.....సింధు మైదానము

ఏలూరు వెంకటరమణమూర్తి

I సింధునది ప్రవహించు ప్రదేశము - దాని ఉపనదులు— హిమాలయము కు తీరమున టిబెట్ లోని మానస సరోవరమున పుట్టి హిందూ దేశమునకు వాయవ్య భాగముగుండా కాశ్మీర్ దేశముమీదుగా పశ్చిమదిశగా ప్రవహించుచు అరేబియా సముద్రములో కరాచివద్ద కలియుచున్నది.

ఇందు 1 జీలం, 2 చీనాబ్, 3 రావి 4 బియాస్, 5 నల్లజ్ అను 5 ఉపనదులు కలియుచు యీ మైదానమును ధనధాన్య సమృద్ధితో దులతూగునట్లు చేయుచున్నవి.

II సస్యాభివృద్ధికి కారణములు—పంచనదులు ప్రవహించుటచే యీ దేశము నకు వంచనదము లేక పంజాబ్ అను పేరువచ్చినది ఈ 5 ఉపనదులకు ఆనకట్టలు కట్టుటచే లక్షలకొలది ఎకరముల భూములు సస్యసమృద్ధిని కలిగియున్నవి.

సింధునదిపై న సక్కడ్ వద్ద ఆనకట్ట వుండుటచే సింధు మైదానమందు కూడ కాలువలు ఆధారముతో వ్యవసాయములు బాగుగా పైరగుచు ధనవంతమైన ప్రదేశములుగా పేరొందినవి.

III ఈ ప్రాంతపు ప్రదేశములలోని పంటలు: పంజాబ్ లో గోధుమలు ముఖ్య పంట. ఇది ఐరోపాకు ఎగుమతి- ప్రత్తిగలు, బార్లీ, జొన్నలు, చెరకు ముఖ్యపంటలు. ఇంకను ఎత్తైన ప్రదేశములలో తేయాకు తోటలు గలవు. సాల్ట్ లేంజీ పర్వతములండు సైంధవలవణము (రాతి ఉప్పు)దొరకుచున్నది.

IV ఈ నదీప్రాంతపు పట్టణములు - వాటి పరిశ్రమలు—

1. పంజాబ్ అంతటను పిండిమరలు, ప్రత్తినుండి గింజలుతీయు మరలు, శాలువలు, కంబళ్ళు నేయుమరలు అనేకములు గలవు. పంజాబునకు లాహోరు రాజధాని.

2. అమృతసర్:—పూర్వము సిక్కులకు యాత్రస్థలము.

3. లయల్పూర్:—గోధుమ వర్తకమునకు కేంద్రస్థానము.

4. సిన్హ:—ఎండాకాలపు ఆరోగ్యస్థానమై యున్నది.

5. హైదరాబాద్:—సింధు గాఢమునకు రాజధాని - ఈ పట్టణము సింధు నదిపై నున్నది. సక్కడ్ ఆనకట్టవల్ల గోధుమ - ప్రత్తి విస్తారమైన పంటలు పండుచున్నవి. సింధుమైదానము ఇటీవల, నీటివనశులతోను, పరిశ్రమలతోను, పంటలతోను నిండిన ప్రాంతమగుటచే ధనధాన్యములతో దులతూగుచున్నది.

సంఖ్యసాన పథకము

సంఖ్య	సంఖ్య	తారతమ్యము	అక్షరము	అక్షరము	అక్షరము	అక్షరము	అక్షరము	అక్షరము	అక్షరము	చదువు విధము.
ఒకటి	మిక్కిలి చిన్నది	...	...	...	...	...	...	...	1	1 ఒక అంకెలో మిక్కిలి చిన్నది
"	మిక్కిలి పెద్దది	...	...	...	...	...	...	...	9	1 ఒక అంకెలో మిక్కిలి పెద్దది
రెండు	" చిన్నది	...	...	...	...	...	...	1	0	2 రెండు అంకెలలో మిక్కిలి చిన్నది
"	" పెద్దది	...	...	...	...	...	...	9	9	2 రెండు అంకెలలో మిక్కిలి పెద్దది
మూడు	" చిన్నది	...	...	...	...	...	1	0	0	3 మూడు అంకెలలో మిక్కిలి చిన్నది
"	" పెద్దది	...	...	...	...	...	9	9	9	3 మూడు అంకెలలో మిక్కిలి పెద్దది
నాలుగు	" చిన్నది	...	...	...	...	1	0	0	0	4 నాలుగు అంకెలలో మిక్కిలి చిన్నది
"	" పెద్దది	...	...	...	...	9	9	9	9	4 నాలుగు అంకెలలో మిక్కిలి పెద్దది
ఐదు	" చిన్నది	...	...	...	1	0	0	0	0	5 ఐదు అంకెలలో మిక్కిలి చిన్నది
"	" పెద్దది	...	...	...	9	9	9	9	9	5 ఐదు అంకెలలో మిక్కిలి పెద్దది
ఆరు	" చిన్నది	...	...	1	0	0	0	0	0	6 ఆరు అంకెలలో మిక్కిలి చిన్నది
"	" పెద్దది	...	...	9	9	9	9	9	9	6 ఆరు అంకెలలో మిక్కిలి పెద్దది
ఏడు	" చిన్నది	...	1	0	0	0	0	0	0	7 ఏడు అంకెలలో మిక్కిలి చిన్నది
"	" పెద్దది	...	9	9	9	9	9	9	9	7 ఏడు అంకెలలో మిక్కిలి పెద్దది
ఎనిమిది	" చిన్నది	1	0	0	0	0	0	0	0	8 ఎనిమిది అంకెలలో మిక్కిలి చిన్నది
"	" పెద్దది	9	9	9	9	9	9	9	9	8 ఎనిమిది అంకెలలో మిక్కిలి పెద్దది.

జోరు ప్రాథమిక పాఠశాల, గుర్రమపాలెం,
24-2-1942.

బలివాడ వెంకటసూర్యనారాయణ

ఉపాధ్యాయుల మొర

సోదర సోదరీమణులారా !

నా సోదరులు యింతవరకునూ ఉపాధ్యాయుల కష్టములగూర్చి విపులముగా వ్యాసరూపమున లోకమునకు వెల్లడి చేయుచునే యున్నారు. అందు నే పరిశీలించి సంతవరకు సాధారణ లోపములనే గుర్తించుచున్నారు. గాని ప్రస్తుత స్థితి తొలగించు సుపాయము నాలోచించకున్నారు. ఈ వ్యాసమునందు నేను స్టాట్యుటరీ కట్టును గూర్చి మాట్లాడుచున్నాను. కాన సావధానముగా చిత్తగింపుడు. 1 వ తరగతిలో $\frac{1}{4}$ వంతు 4, 5 తరగతులలో లేనప్పుడు 15% గ్రాంటు తగ్గింపబడునని ప్రభుత్వమువారు యిదివరకే ఒక నిబంధనను అమలుపరచినారు. ఆ సంగతి నా సోదరులందరకునూ తెలిసి యున్నదే! అట్టి లోపములేకుండ సాధ్యమైనంతవరకూ నిష్పత్తి సరిపుచ్చుచునే వచ్చుచుంటిమి.

గత 1941 సంవత్సరం జనవరి మొదలు జూన్ నెలాఖరు వరకు జరిగిన సాలుసరి పరీక్షలు క్రమముగా జరిగినవి. వాటికి ఏ విఘాతము రాలేదు. అదేవిధముగా వచ్చుచు జూలై మొదలు డిశంబరులోగా పరీక్షింపబడు గ్రాంటు పారశాలలకు బాలికా సమస్య యొకటి తాండవమూడినది. గ్రామ బాలికా జనాభాలో $\frac{1}{4}$ వ వంతు బడిలో చేర్చుకున్న బడి రికార్డును తొలగించెదమని దొరతనము వారు ఉత్తరపు జారీచేయించినారు. ఆ యుత్తరువు ప్రకారము 1 వ తరగతిలో క్రొత్తగా చేర్చబడిన బాలికల సంఖ్యచే 4, 5 తరగతుల నిష్పత్తి చాలినదికాదు. ఇందు విషయములో జిల్లా విద్యాశాఖాధి

కారులు కొంచెమయిననూ ఆలోచింపక పూర్వపు రూలుప్రకారం అంతకు ముందు ప్రపోర్షను సరిగా నున్నప్పటికి 15% గ్రాంటు తగ్గించిరి. ఇది కేవలము అన్యాయమే! కొందరికి రొట్టెలు కొందరికి ముక్కలు పంచిన విధముగా నున్నది. కాని ప్రభుత్వమువారి సమదృష్టియందు వెల్లడికాలేదు. మరియు సదరు $\frac{1}{4}$ బాలికలను చేర్చు విధానము స్థానిక పారశాలల వారికి 1942 సంవత్సరము వరకు పొడిగించుటయు, ఎయిడెడ్ స్కూళ్లకు వెంటనే అమలు పరచుటయు, తన్మూలమున 15% గ్రాంటు తగ్గించుటయు, చూడ విద్యాధి కారులు న్యాయ మెంతవరకు గలదో అందరికిని తెలియగలదు. ఒకరూలు అమలుపరచునపుడు దానివల్ల లాభనష్టములు అందరికిని సమానముగా పంచి పెట్టవలెనే కాని మొదటి ఆరు నెలల వారికి లాభమున్నూ రెండవ ఆరు నెలల వారికి నష్టమున్నూ కలుగచేయుట కేవలము నిందాస్పదము గాని వేరొకటికాదు. కాబట్టి ప్రభుత్వమువారు యిప్పుడయినను ఇందు విషయమై న్యాయదృష్టితో ఆలోచించి బాలికలను చేర్చినందువల్ల కలిగిన స్టాట్యుటరీకట్టు ఏయే పారశాలలకు సంభవించినదో కనిపెట్టి అట్లు కొట్టివేసిన 15% గ్రాంటుకూడ తిరిగి యిచ్చివేయబడునని త్వరలో ఆర్డర్లు దయచేయించ వలసినదిగా నాసోదర సోదరీ మణులందఱిని నాతోపాటు మొరపెట్టి తగినంత ఆందోళన సల్పగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాను.

ఇట్లు విధేయుడు,

పాండ్రంగి సూర్యనారాయణ

మేనేజరు :

గడ్డకంచరాం - చీపురుపల్లిరేంజి

Air Raid Precautions & Civilian Duties

విమానదాడి హెచ్చరికలు - పురజనులు

A G. ISRAEL, A R P First Aid Party, Vizag.

[వరుస - ఎత్తండి మనగెల్లు జండా]

ఎరుగండి - A R P విధులు - వాటి నెత్తిగి యున్నముప్పు - దరిచేరదని నమ్మి
A R P యనగాదు - వెట్టిప్రయత్నంబు - స్వరక్షణకు - మార్గమండి
శత్రు - దైమానములదాడి నుండి - వాటి - నెరిగిన చాలా మేలండి
ముప్పు - తప్పుదు తూలిననుండు - మీదు దరివారిగతి దెలియండి
వారు - నిరసించిరి A R P నండి-శ్రీదొరతనము-మన మేలుకోరి తెచ్చారండి

1

ముందు సూచనలు విమానదాడుల నెరిగి - అందరికిని దెబ్బనండి
నందు - సంచులపైరనులుండి - వాటి నందడి పై దాగనండి
భూ - గర్భానవనతి ఇండ్లండి వంద - లాదిగ కందకలండి
ఇంక - నరికట్టకీడు లనండి - ఏ. ఆర్. పి. వార్డును పోస్టులండి
ఫస్టెయిడు - పార్టీ పోస్టులండి - రెస్క్యూ వార్టీపైరు సెంటర్లండి
ఉంచి పలుచోట్ల పురముననండి - సిటీ కంట్రోలు సెంటరునకండి
ఔలీ - ఫోనుల మూలముగనండి - కేంద్ర పర్చియు పై పోస్టులండి
మొదడునాడు పోలికనండి - పాటు పడజేసి పురమేలుకండి
చేసి పురవీధులు బ్లాకాటండి - నలిపి మరిఎక్కు ఏర్పాటులండి
తెక్కల క్రింద పిల్లల గ్రద్దనుండి - దాచు తల్లికోడి చందమండి
అందంద బందోబస్తు - జేసె దొరతనమండి.

2

ఫైరన్ వినినంతటనే - శరణాలయమున మరి కందకాలకు జేరుకొండి
భద్ర పర్చియునందు నీరండి - గూరపర్చండి దీపంబులండి
క్రోవ్వు వత్తులు కిరొసీను లండి - వలదు వ్యాయామపనులందు నండి
ప్రాణవాయువు హరియించియండి - అవియె ప్రాణహాని దెచ్చునండి
టార్చి లైట్లు అందు తగిన వండి - కాక శరణాలయంబులనండి
చేరు - తావుల మీరున్న నండి - చేరువ భవనాల తలదాచుకొండి
బల్ల మంచాలక్రింద నణగండి - మెట్ల వంతెనలక్రింద కూర్చొండి
వింత జూడ పంచల జేరకండి
దూర బయలైన బోర్లబండండి - పండ్ల - నేదేని కఱచియుంచండి
చెవుల దూదిజొనపిన మంచిదండి - నోరు తెఱచిన శ్వాసకు మేలండి

దాడి దాటినదని సైరనండి - ఇచ్చు వరకు నెటుకదలకండి
లేదా గురి యయ్యెదరు బాంబు - గుండ్ల దెబ్బలకండి॥

3

బాంబులలోన గలవు - పెక్కురకములండి పరికించేదము వరుసనండి
అందు మొదటిది ప్రేలుడు బాంబులండి - ఐదు వందల పౌన్ల బరువండి
అంటి యుండు వాటికి పూజలండి - బాంబు ప్రేలవలసిన సమయమండి
ఆధారపడియుండు పూజలపై నండి - జాగు జేసి ప్రేలు బాంబులండి
నలుభై యడుగుల లోతైనకండి - భూమి జొర చుకొని పోయియండి
ప్రేలి కలిగించు భూకంపమండి - యాభై యడుగులలోపునండి
పెల్ల గింపబడు పునాదులండి - దాని వారింప నశకృతమండి
నలిపి యత్నములు మేధావులండి - విఘ్నలైరి ఇంగ్లాండులోనండి
పారి పోవుట అట్టి తరినండి - గాక వేరుచార్గములేదు నుండి
నేల ప్రేలు బాంబులై న నండి - బాంబు ప్రేలిన మరుక్షణమేనండి
అగుచు వేలకొద్దితునకలండి - అంగుళ కై వారముననుండు నండి
రైఫిలు గుండు వేగంబునకండి - వాటి వేగంబు రెట్టింపునుండి
విజ్ఞా మని ఎగిరి నలుదిశల కండి - యాభై యడుగుల దూరంబుకండి
చేయు తుత్తునియలు అడ్డులండి - బల వర్చండి గోడలనండి
కలవు దొంగప్రేలుడు బాంబులండి - ప్రేలు తెలియని రీతినేనండి
బాబు దరిజేరకండియే - ప్రేలనిబాంబుకండి

4

పౌరుషము చూపుటయంగు పై బాంబు - లకు మిన్న బ్లాస్టు యనేది సుమ్మండి
గాలిఫోర్స్ -యది బాంబునండి - ఐనా కూలద్రోయును కొంపలండి
ఇటుక గోడలు ముక్కలగునండి - గాజు అద్దాలచోద్యమేమండి
ఎగిరి మిమ్ముగాయుల, జేయునండి - ముప్పు దెచ్చును మీ గృహములండి
పెరికి వేయండి అద్దాలనండి - లేదా అంటండి జిగురుతోనండి
తలుపు కిటికీల అద్దాలకండి - క్యాలికో గుడ్డమరికాగితాలండి
మస్లి నీగుడ్డ మరిశ్రేష్ఠమండి - అర్థ అంగుళ అల్లికనండి
తీగె అబ్రక అద్దాలునండి - లోన ప్రక్కలకేర్చి కొట్టండి
శ్రద్ధ పూనండి ఈక్షణమేనండి - గోడగాపాడుటకు బ్లాస్టునుండి
మట్టి నింపిన పెట్టెలనండి - గోడపట్టులకేర్చి పెట్టండి
ఇసుక - బస్తాలనై నా పేర్చండి - ఉక్కు రేకులు మరి కంకరండి
సెమ్మెంట్ - బలకరము గోడలకండి - వలచు అభిముఖపు గుమ్మారునుండి
మరియు అభిముఖపు కిటికీలునండి - మార్చి చుదుగు గోడల నెత్తుకొండి
మీదు గుమ్మాల కెదురుగనండి - బాబు మేల్కొండి ఏ.ఆర్.పి.నలహాలచేకొండి॥

5

మరిభయంకరములు - మంటల బాంబులు ఎరుగండి - వివరముగనండి
 అనియె - వైరులు విస్తారమండి - వాడు - ఆయుధములుగదండి
 బరువు - రెండుంబావుపొట్లనండి - వేల - కొద్దిగయొక బాంబరండి
 మోసి - కొనిపోయిచేయనగునండి - వేల - మంటలుక్షణములోనండి
 నీటి - మూలములఁ జెడఁగొట్టియండి రహ - దారుల రస్తాలనండి
 చెరచి - అరికట్టి రవాణనండి - అలజడి - కలిగించు జనులలోనండి
 ఓడ - రేవులమరిస్తేషనులండి - మరియు - మిలిటరీ సెంటర్లనండి
 యుద్ధ - పరికరయంత్రాలునండి - తేల - స్త్రబన్నియముచేయనండి
 సాయ - పడుటే అసలుఎత్తండి మిగుల - బలముతో ఈబాంబులండి
 దూసి - కప్పుల బడుక్రిందనండి క్రింద - బడిన క్షణములోనేనండి
 చాల - దూరంబు నలుదిశలకండి టపటప - మంటుజిమ్మును మంటలండి
 దూర - పర్చండి కర్రనరుకండి మీను - అటుకలకప్పులనుండి
 మంట - సోకనీయని పెయింటులండి కలవు - అంటండి వాసాలకండి
 కప్పుపై - ఇసుకకప్పిన మంచిదండి అదియె - విరుగుడు ఈబాంబుకండి
 నీరు - ఆర్పేడిబాంబులకండి వలదు - బాల్వీలు గొట్టాలునుండి
 తీవ్ర - రూపంబుదాల్చు సుమ్మండి ప్రరప్ - పంపులు మంచివేనండి
 నీరు - ఆర్పని బాంబులకండి ఇసుక - బస్తాలు మంచివేనండి
 అగ్ని - జ్వాలరంగునుబట్టియండి బాంబు - రకములు తెలియనగునండి
 బాబు - A R P చేరండి - సలహాలచేకొండి.

6

విషవాయువులు శత్రు - విమానములువాడు దివ్యాయుధము సుమ్మండి
 జర్మను - తెచ్చే మొదట దీనినండి దాని - వల్లకీడులుఁదెలిసికొండి
 కొన్ని - ఊపిరితిత్తులనండి చెరచి - శ్వాసకార్యము నిల్పునండి
 కొన్ని - శ్వాసావయవములకండి నొప్పి - బాధగలిగించు మెండండి
 బాంబు - వ్రేలినక్షణములోనండి కొన్ని - కన్నీరుకార్పించునండి
 బ్లిప్టరు - గాలులు మరిచెడ్డవండి కంద - జేసినందులేకనండి
 పొక్కు - లెత్తజేయునుదేహమండి ఊపిరి - తిత్తులమరికండ్లకండి
 అవి - బహుభయంకరము దెలియండి మీదు - వస్త్రాలనంటు ముందండి
 విషగాలి - సోకినక్షణమే సుమ్మండి పొండి - క్లెన్సింగు సెంటరులకండి
 శుద్ధి - చేయునచట మిమ్మునండి రెస్పి - రేటరువిషగాలినుండి
 కాదు - కవచము అదిశ్రేష్ఠమండి శుద్ధి , చేయుటకుగాలినుండి
 వేరు - సెంటర్లుగూడ గలవండి అవియు - దొరతనము పెట్టినవండి
 బాబు A R P నడిగియా - సెంటర్ల నెరుగండి

7

యుద్ధచరిత్రంబు - విద్యోరంజేనండి - మూలమెరిగిన మంచిదండి
 భూచక్ర - మధ్యగలదు యూరఫండి అది - గుండెలాంటిది భూమికండి
 దాని - శాంతియెలోకశాంతండి - దాని జబ్బేలోకముకు దెబ్బండి
 అందు - పోట్లపెద్దు జర్మనండి మహా - యుద్ధము ముగిసినపుడండి
 ఆంగ్లేయ - యుద్ధనైపుణ్యం గదండి విటేచే - దానికొమ్ముమొదటికండి
 కాని - పెరిగియు పదిపండ్లకండి చిచ్చు - బెట్టుచు జనస్వేచ్ఛకండి
 చిమ్మ - సాగిపోలెండు హాలెండు ఆస్తియూది అల్పగోవులనండి
 అరికట్ట - బ్రటను ప్రభువులండి బద్ధ - కంకణమును గట్టిరండి
 దిగెను - ఒక్కొక్కటిగ మిగతవండి - అన్నిలోకమందలి రాజ్యాలండి
 మన - బ్రటలకు విజయమండి కల్లు - గాకంచు ప్రార్థింతమండి
 జయము - ఆధారపడి యున్నదండి మన భారతీయులపై గదండి
 శక్తి - ధనమువ్యక్తుల పూర్వమండి లెండు - చేతామండి సాయమండి
 బాబు - A R P చేరండి - జనసేవచేయండి

సమాప్తము

మన మెక్కడున్నామో తెలిసికో !

[పి. నారాయణయ్య - మేర్లపాక.]

మన ప్రభుత్వము, మన రాజకీయ నాయకులు, దేశాభిమానులు, విద్యావేత్తలు ఈక్రింద గనబరచుకొన్న నాగరిక దేశాలను పరికించితే ఎందుకవి మనకంటే ఎక్కువ నాగరికతను అనుభవిస్తుండేది తెలిసికోవచ్చు.

ప్రాథమికవిద్యకు గౌరవ మిచ్చి గమనించిన నాగరిక దేశములు	ప్రా విద్యకు సుమారు యీక్రింది సం లో గౌరవము గల్గినది.	ప్రాథమికవిద్యకు గౌరవ మిచ్చి గమనించిన నాగరిక దేశములు.	ప్రా విద్యకు సుమారు యీక్రింది సం లో గౌరవము గల్గినది.
అమెరికా సం. రా.	1900	ఫ్రాన్సు	1856
ఆస్ట్రేలియా	1901	రషియా	1907
ఇంగ్లాండు	1872	జర్మనీ	1900
కెనడా	1906	ఇటలీ	1905
ఐర్లాండు	1880	జపాన్	1900
డెన్మార్కు	1814	అబిసీనియా	1907

ఇండియాలో

ఇంతత్వరగా అనగా 1942 లోనే, ప్రాథమికవిద్యకు నిర్బంధం యెందుకు ? యింకా దినాలు జరగనీ అంటాడు మనము మోచ్చుకోతగిన రాచకీయ వేత్తలలో మేటియైన సత్యమూర్తి అవరగల్. ఇప్పుడైన మనమెంత వెనకున్నామో తెలిసికొని నిద్రలేస్తే అన్ని పరిస్థితులు బాగుపడతాయి. (వి. ఈ)

మొర

అభిషేయేటింగు మహాప్రభూ !

తప్పులుబట్టి తిట్టేదే మీరు. నేర్చుకోవలసిన క్రైయినింగయి యుంటే, కూటికి కఱవయిన పంతుళ్ళకడుపు గొట్టేదే మీరు. సంపాదించవలసిన క్వాలిఫికేషన్ నయి యుంటే; సెహభాష్. సమ్మతించాము. మీ భావి యధికారనిర్వహణ నైపుణ్యము బాగుంటుంది. కాని యదిగాదేమిటి ! మీరు విద్యోద్ధారకులుగదా కాబోవునది ? విద్యోద్ధరణకు కావలసిన విషయాలను తమ ఆకస్మిక ఆగమానాల్లో పంతుళ్ళ కెరిగించి వాటి సాధ్యాసాధ్యములను పరికించి, ఆచరించేటట్లు సచ్చక్షేస్తే అప్పుడేమిపన ! ఎలిమెంటరీస్కూళ్ళు హంబక్ అనేవిషయం మీవంటివారికి చెప్పవలసిందా ! ఇప్పుడైన కనుగొన్నందుకు మాధన్యపాదములు ! మీరు జైప్రేమాటే పల్లెటూళ్ళలో ప్రజలంతా అనుకొంటుంటారు ! దానికి మూలంకనిపెట్టి వాళ్లనోళ్ళు కట్టిపెట్టితే మీరు విద్యాధికారులేగాదు, గొప్ప విద్యాసంస్కర్తలుగూడాకాగలరు. దానికి ప్రయత్నించండిసార్ కోపపడక.

—ఇతి సంజయపునాచ

దశావతారమూర్తి

శ్రీమాన్ కొ. శేంకట కృష్ణమాచార్యులు.

మత్స్యమై నీటిలో - మహిమతో జన్మించి

సోమకుంజంపిన - చోద్యమూర్తి

కూర్మమై జలనిధిఁ గూర్చితో జనియించి

సురల రక్షించిన - సుధగచరిత !

సూకరంబై పుట్టి - భీకరంబుగ నా హి

రణ్యాత్ముఁ దునిమిన - రాక్షసారి !

నరహరిరూపు తో - ధర హిరణ్య కళిపుఁ

జీల్చి చెండాడిన - చిత్రమూర్తి

వామనమూర్తివై - బలిచక్రవర్తిని
 నణగఁద్రొక్కినయట్టి - యమల చరిత !
 పరశురాముండవై - పరిపంథి రాజుల
 ప్రాభవం బుడిపిన - పద్మనయన !
 శ్రీరామమూర్తివై - నీతను పెండ్లాడి
 పరశురాముని గొప్ప - భంగపరచి
 వాలినిం దునిమాడి - వారధిం బంధించి
 దనుజులం జంపిన - ధరణినాథ !
 బలరామ మూర్తివై - హలముచే నసురుల
 పొంకమణించిన - పంకజాక్ష !
 బుద్ధుడవై ఘట్టి - బోధించి తీవెగా
 బౌద్ధమతంబును - సిద్ధ చరిత !
 కలికి రూపుండవై - కలియుగంబున నీవు
 పాపులఁ జంపుము - భక్తపోష !
 శ్రీ దేవ దేవేశ ! శ్రీశుభ చారిత్ర !
 కళ్యాణపురుష ! కమలనాభ !
 శ్రీహరీ ! భక్తజనరక్షణ ! - చిద్విలాస !
 ప్రేమపూరిత చిత్త ! యో - నామ రహిత !
 కరుణ గనుమయ్య ! యోదేవ ! - కరములెత్తి
 త్వత్ప్రదాళిఁగొల్తు దళావ - తారమూర్తి॥

హర్షవర్ధనుడు

ఎ థి

(వేదల సూర్యనారాయణశాస్త్రి)

ఈ మహాశయుడు శ్రీ శ. ఏడవ శతా
 బ్దమునందు ఉత్తర హిందూస్థానునందు
 రాజ్యము పాలించెను. ఈతడు బంగాళ,
 మాళవదేశములను జయించెను. ఈతని
 రాజ్యమునకు ముఖ్యపట్టణము కనూజ్.

ఈతడు ఉత్తర హిందూస్థానమున
 రాజ్యము చేయుచుండగా దక్షిణాఫ్రికాయా
 యందు చాళుక్యులు అనునొక తెగవారు
 పాలించుచుండిరి.

హర్షుని రాజ్యపాలన:—తన ప్రజలను
 ఎక్కువ ఆదరముతోను, అనురాగము
 తోను పాలించెను. స్వయముగా ఆయా
 గ్రామములకు బోయి ప్రభుత్వము
 క్రమానుసరణిని జరుగుచున్నదో లేదో
 గమనించుచుండెడివాడు. కావున ప్రజ
 లందరును సుఖముగా జీవించుచుండిరి.

సుగుణములు:—ఈతడు కొందరు
 రాజులవలె ఇతరమతములయందు అసహ

నములేనివాడు. అన్ని మతములను నమానముగానే చూచెను. ఈతడు మాత్రము బౌద్ధమతావలంబకుడు.

విద్యాభివృద్ధి:—హర్ష వర్ధనుడు సారస్వతాభివృద్ధియందు మిక్కుటమగునాశక్తిగల ప్రభువు. చాలమంది విద్వాంసులను, పండితులను పోషించెను. స్వయముగా తాను నాగావళి, రత్నావళి, ప్రియదర్శిక అనునాటకములు రచించి పండితుడనే ప్రఖ్యాతి బొందెను.

మతాభిమానమువిద్యత్పరిపత్తులు:—యీతడు బౌద్ధమతముదేయయ్యను, అన్ని మతముల వారిని ద్వేష్యభావముతో చూడలేదు. యీతడు ఒక సమయమందు కన్యాజ్ఞలో ఒకపరిపత్తునేర్పాటుచేసెను. అందుకు అనేకమంది పండితులును, అనేక వేలమంది జనులు వచ్చిరి. ఆసమయమున యీతడు చాల బంగారముతో బుద్ధుని విగ్రహము నొకదానిని చేయించి ఉత్సవముతో యొకమఠమునందు స్థాపించెను. 75 దినములు ఉత్సవములు చేయించెను. ఆ ఉత్సవకాలమందు హర్ష వర్ధనుడే ధ్వజమును మోయుచుండెడివాడు. బుద్ధునిమీద యీతనికి భక్తి విశేషము.

మరిగొన్ని దినములకు ప్రయాగయందు మరియొక సభచేయించెను. దానితో బాటు ఉత్సవము గూడ జరిపించెను. తన సొమ్ము అంతయును రత్నములు, బంగారము మొదలగువానిని బీదలకు భక్తులకును విరివిగా పంచిపెట్టెను. ఈ ఉత్సవము 5 సం॥ కొకపర్యాయమిట్లే జరిగించెడివాడు. విద్యార్థోష్టులు, శాస్త్రవాదములు, చర్చలు, మతములను గురించిన వాదోపవాదములు, సిద్ధాంతములు చేయుచు ఆయా పండితులతో మహానందముగాజరిపించెడివాడు. మొదటి దినమున బుద్ధవిగ్రహము, రెండవ దినమున సూర్యుని విగ్రహమును, మూడవ దినమున శివుని విగ్రహము స్థాపించెను. ఈతనికి మతద్వేషమున్నచో నిట్లు చేయునా? బౌద్ధబాటసారి హియాన్ సాన్ అను చీనాదేశ యాత్రికుడొకడు యీతనికాలమున హర్ష రాజ్యమునకు వచ్చి హర్షునిరాజ్యము, జనులను గూర్చి ఒక గ్రంథమును వ్రాసెను. బుద్ధుని జన్మస్థలము, జ్ఞానోదయస్థలము మొదలగువానిని చూచెను. ఆయాదేశము నందలి జనుల నడవడికలు, ఆచార వ్యవహారములు, సుఖదుఃఖములను గురించియు వ్రాసియుంచెను.

Advertisement.

ఇద్దరు సెకండరీగ్రేడుగాని, ఒక సెకండరీగ్రేడు, ఒక హయ్యరుగ్రేడు ట్రైనింగు ఉపాధ్యాయులు కావలసియున్నది. ఎవరైన ఉన్నయెడల యీక్రింది అడ్డనుకు వ్రాయుచు స్వయముగా వచ్చి మాట్లాడవలెను.

గంజి రామానుజము,

టీచరు - మేనేజరు.

ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీస్కూలు, మంగళగిరి, గంటాభుతాలాకా.

సంక్రాంతి పర్వము

(వెనుకటిసంచిక తరువాయి)

“వి క కా క వి”

శ్రీమాన్ కె. వి. ఆర్. ఆచార్యహితస్, ఏలూరు.

మున్ను శరతల్ప భీష్ముండు మిన్నుజేకు
ఉత్తరాయణ పుణ్యకాలోపసులివి;
యగుట, గుమ్మడికాయల దానాలుగొంచు,
మఱియు, బొత్తాలనంది సోమ్యాజులైన
వీరవైదిక బ్రాహ్మణపంక్తి పర్వ
వంగి, వంగి, దానాలు మోయంగలేక.

౨

వరులు, వరిగలపంట, నివ్వరులపంట,
జొన్నపంటలు పెట్టెదాసోహమంచు
దొరపొగాకకు, దదోత్తమర్దినముల,
గూలివారలు, చంకల కూళ్ళమాట
లార, బారచే? చీమలబారులట్లు.

౩

రైత వేరుశనగకోతల సమయంబ
దిద్దియకాటఁ బ్రజలు బుద్ధిమీరి,
పచ్చివాని నమలి, పైత్యంబు తలకెక్క
మూర్ఛగంచురకట, మూర్ఛసమితి!
చలికి నోర్వమికిని శాల్యాలో కంబళ్లు
కప్పుకొన్న మునలి కారువారు
కక్కురానియట్లు కాగులందునఁబోసి,
ఉప్పువేసి, నీటనుడుకబెట్టి
గుడముతోడుగాగ గుగ్గెళ్ళుతించురు
ఒలిచి, వేరుశనగ లుడుకగానె.

పర్వదినమిది, పండుగ పండుగంచు
ఆలిసొమ్ములో ముత్తాతలాస్తులో మొ
కండు, జక్రవడ్డికి తాకట్టుబెట్టి,
ధనము ఋణదాతనుండి సంతన మొనర్చి
బ్రహ్మనిర్మితమగు గృకవాకమనెడి
జాముగడియార మెడమకాల్పించి, కత్తి
గట్టి, పైపందెములకు బైకంబుచేర్చి
జన్మరోపశిఖండి, - బాపండమతులు -

విడువఁ బ్రాణాంతమవిపోర, వెచ్చనెత్తు
 టేళ్ళుఁ బార, సంతసముల నినుమడింతు;
 తలఁఁగొకొ ! తమడంబప్రతాపశిఖల !
 జీవితానంద మిడునొకో, జీవహింస !

౨౪

కూలినాలిఁజేసి కొనుపూట కూలీలు,
 ఆరణాలడబ్బులైన రామి,
 ఇంటిలోని చెంబొ, ఇత్తడిబిందెయో,
 పూతమైన ఆలిపుస్తెనైన
 జేతఁజిక్కువానిఁజేఁగొంచు మూర్ఖులై,
 వేడవిడకలమ్మె, బియ్యమందు,
 పోటువేళ్ళో, యెల్లొ, పొల్లుఁబోవనిభక్తి,
 బువ్వవండి కంచముననుబెట్టి
 కడుపుచల్లఁజేయు - కాంతలతోఁబోరి,
 లేనిపోనివాని, లెమ్ము, తెమ్ము
 టంచు, మారువలుకుటాలస్యమైనచోఁ
 జావగొట్టి, తమదుఁత్రోవఁబోయి,
 కల్లుముంతలాని, కై పెక్కి, తలఁద్రిప్ప
 ననఁగరాని బూతులాడి, తుదకు
 దారినున్నవారి తాపంబుమైఁగొట్టి,
 జైలులందుఁ బడెడు జారు, లకట !
 ఇల్లు, ఒళ్లు, గుల్ల, ఇల్లాలు సంక్రాంతి
 పబ్బవందు, సౌఖ్యభారులహహ ! !

౨౫

లక్కపిడుతల చిట్ల బేరంబువారు,
 వివిధమచ్చైన బొమ్మ కావిశ్వవారు.
 సీమ పింగాణిపుల్చేరు జిలుగువనుల,
 శుద్ధఖద్దరు వస్త్రాలఁ జూపువారు.
 వెదురుపనిముట్ల నేర్పుగా వించువారు,
 సొంతదేశీయ నూల్బట్టఁజూపువారు,
 సిల్కు, కాశ్మీర శాలువాత్ చిత్రమైన
 రత్నకంబళ్లు కల్లు బేరంబువారు,
 చీని చీనాంబరలఁ దివాచీలవారు,
 అరయ మేల్పట్టు పుట్టములమ్మువారు,
 జిలుగు చేకుట్టుపనిని రాజిల్లువారు
 లలిత చిత్రవస్తువుల బేరమ్మువారు,

పేము, కర్పిల, మేజాల, ప్రియూపుటేకు
 నల్లరోజ్వాడు దేవదాన్ నాణ్యమైన
 కలపయడి తీలయంగళ్ళు గల్లువారు,
 చిత్రచిత్ర భానవిచిత్రతరళు
 నకల పరదేశవస్తు సంచయమువారు,
 వింతనుచు ఫలములనుఁ జూపించువారు,
 డంబుతినబండచుమ్ము మిరాయివారు,
 కాళికాదులఁజూపు చుక్కానివారు,
 హితతఁజూచాల డబ్బునాణ్ణించువారు,
 దొంగతనమున, సొమ్ముల దోచువారు,
 మోసగాండ్రును, నాటక వేషగాండ్రు,
 ఇనుము, ఇత్తడి, కంచుపాత్ర నెడివారు,
 కలరు, తిరుగండ్లు రోలురోకండ్లవారు,
 మనదురింకెందతెందతో ఘనులువారు,
 బహుళ, నేర్పొర్పులుగల వ్యాపారిబారు,
 సర్వసంక్రాంతి సంతల సాహుకార్లు.

బు డబుడయను డమరకమున
 నడిరాత్రిబలికెడు శకునపుఁబక్షి నలెక,
 అడిగినయటువలె జనులకుఁ
 బుడిబుడిఁబలికెడిచి భావి బుడబుక్కడహా !

బ సవ దేవుగొల్వఁ బరమిహంబుఁగలుంగు
 ననఁగఁదలనుఁ నొనటంచునూపు
 గంగితెద్దుకోడ, గడపగడపకుతోఁ
 గొంచుఁబోయి భిక్షుఁగొంచుఁబోవు
 గంగితెద్దువారు గానంబు సన్నాయిఁ
 బాడుచుండ్రు తీర్చి పంగనాము.

మొదటి భార్యపు హేమంతమునకు నీవ ?
 ముద్దుమరదలవు వసంతమునకునీవ !
 మధ్యమ గురిబావల మరదలీవ !
 కంతుమోహన పంచ కసాయకానహాయ
 ధన్యలౌబంతి పూలకుఁ దల్లివీవ !
 జయము ! విజయోస్తు ! నీకు, దివ్యజయరస్తు ! !

హిందూదేశ చరిత్ర

5 వ త ర గ తి

(ప్రశ్నోత్తరములు - 1942 సం॥ ఫిబ్రవరి నందిక తరువాయి)

(Copy-right to the authors)

వేదల అన్నయ్యశాస్త్రి,

హెడ్మాస్టరు - బోర్డు ఎలిమెంటరీస్కూలు, గురమ్మపాలెం

తాతా జగన్నాథరావు.

హెడ్మాస్టరు - బోర్డు ఎలిమెంటరీస్కూలు, సొంర్యాం.

8. చోళరాజ్యము ఎచ్చటనుండి ఎంతవరకు వ్యాపించియుండెను? రాజధానియేది?

జ: చోళరాజ్యము ఒకప్పుడు కృష్ణానది మొదలు కావేరినదివరకు వ్యాపించి యుండెను. దీనికి ఒకయూరు రాజధాని.

9. చోళరాజుల పరిపాలన మెట్లుండెడిది ?

జ: యీరాజులు శౌర్యవంతులు, విద్వాంసులు, భాషాభిమానులు. అనేక దేవాలయములను కట్టించిరి. పండితులకు, దేవస్థానములకు మాన్యము లిచ్చిరి. వీరు మార్కులవలె పంచాయతీలను ఏర్పరచి న్యాయముగా రాజ్యపాలనము చేసిరి. కాని పన్నులు వసూలుచేయుటలోను, శిక్షలు విధించుటలోను మార్కులవలె కఠినులై యుండలేదు.

10. రాజేంద్రచోళు డెవరికుమారుడు ? యితనికిగల బిరుద మేది? యితనిరాజ్య మెంతవరకు వ్యాపించెను ? రాజధానివేది ?

జ: రాజేంద్రచోళుడు తంజావూరులో బృహదీశ్వరాలయము గట్టించిన రాజ రాజ చోళుని కుమారుడు యితనికి గంగై కొండచోళుడను బిరుదుగలదు యితని రాజ్యము గంగానది మొదలు కావేరినది వరకు వ్యాపించియుండెను. యితని రాజ ధాని కుంభకోణమునకు సమీపమునయున్న గంగై కొండ చోళపురము.

11. కుళోత్తుంగుడెవడు ? యితని రాజధానియేది ? 'యితనినిగూర్చి క్లుప్తముగా వ్రాయుము.

జ: యితడు రాజేంద్రచోళుని కుమార్తెగొడుగు. తాతగారి రాజ్యమునుజయించి తంజావూరునకు రాజధానినిమార్చి రెండురాజ్యములను ఏలెను. యితడుశౌర్యవంతుడు, బుద్ధిమంతుడు. విద్యను, శైవమతమును వ్యాపింపజేయుటకు పాటుపడెను. రామాయణమును అరవములో పద్యరూపమున వ్రాయించెను.

12. యీరాజ్యము తుద కేమయ్యెను ?

జ: కుళోత్తుంగచోళుని తరువాత వచ్చిన రాజులు అనమధులగుటచే క్రమక్రమముగా క్షీణించి, మిగిలినది పిజయనగరసామ్రాజ్యములో కలసిపోయెను.

13. పాండ్యులెవరు? వారిరాజ్యమేది? రాజధానియేది?

జ: పాండవుల సంతతివారమని చెప్పుకొనుటచేత వీరిని పాండ్యులని పిలిచెడివారు. ఇప్పటి మధుర, రామనాథపురం, తిరునల్వేలిజిల్లాల ప్రదేశము పాండ్యరాజ్యము. వీరి రాజధాని కోర్కెనగరము.

14. పాండ్యరాజులలో గొప్పవాడెవడు?

జ: వీరిలో సుందరపాండ్యుడు గొప్పవాడు.

15. యీరాజులచే కట్టించబడిన సుప్రసిద్ధదేవాలయమేది? తుదకు వీరెవరిచే నోడింపబడిరి?

జ: యీరాజులు మధురమీనాక్షి దేవాలయమును కట్టించిరి. తుదకు చోళరాజులచే వీరు ఓడింపబడిరి.

Syllabus Heading — Chandragupta.

1. అశోకుని శిరువాత ఎన్ని సంవత్సరములకు గుప్త సామ్రాజ్యము స్థాపించబడెను? గుప్తసామ్రాజ్యమునకు మూలపురుషుడెవరు?

జ: అశోకుని తరువాత 400 సంవత్సరములకు గుప్త సామ్రాజ్యము స్థాపించబడెను. మూలపురుషుడు చంద్రగుప్తుడు.

2. ఇత డేవశపు పిల్లను పెండ్లియాడెను? వివాహసంతరము సంపాదించిన రాజ్యములెవ్వి?

జ: ఇతడు లిక్షవి వంశపుపిల్లను పెండ్లియాడెను. లిక్షవివంశపువారి సహాయమున మగధరాజ్యము, దాని చుట్టుప్రక్కలనున్న చిన్న రాజ్యములను జయించి సామ్రాజ్యమును స్థాపించెను.

3. చంద్రగుప్తుని రాజ్యపరిపాలననుగూర్చి క్లుప్తముగా వ్రాయుము?

జ: చంద్రగుప్తుడు కవి. విద్యాభిమాని అన్ని మతములను సమానముగా చూడెడివాడు. తనరాజ్యములో వైద్యశాలలు స్థాపించెను. ఊరి మొదలగు కఠినశిక్షలు తీసివేసెను. పండినపంటలో కొంతభాగము పన్నులు వసూలుచేయుచుండెను. ప్రజలు పన్నులబాధగాని, చోరులబాధగాని లేకుండిరి. హిందువులు, జౌద్ధులు సఖ్యతతో నుండిరి. ప్రజలు మద్యపానము మొదలగు దుర్వ్యసనములులేక జీవించిరి.

4. చంద్రగుప్తునకుగల బిరుదమేది?

జ: యితనికి విక్రమాదిత్యుడను బిరుదుగలదు.

5. నవరత్నము లననేమి?

జ: చంద్రగుప్తుని ఆస్థానమున కాళిదాసు, ధన్వంతరి, క్షపణకుడు, శంకుడు, వేతాళభట్టు, ఘటకర్పకుడు, వరాహమిహిరుడు, వరుచి, అమరసింహుడు అను తొమ్మిండుగురు పండితులుండెడివారు. వీరికొక్కొక్క రొక్కొక్క శాస్త్రమున ప్రవీణులు. వీరికే నవరత్నములని పేరు.

[సశేషము.

నృప్తి పరిశీలనము

(5 వ తరగతి - ప్రశ్నోత్తరములు)

Copy-right to the authors

వేదుల అన్నయ్యశాస్త్రి & తాతా జగన్నాథరావు

(N. B మద్రాసు దొరతనమువారి 1939 సం॥రపు ప్రాథమిక విద్యా ప్రణాళిక ననుసరించి యీ ప్రశ్నోత్తరములు రచింపఁబడినవి.)

Syllabus Heading — Planning and laying out a garden.

1. నేల యనగా నేమి ? అందలి వివిధపదార్థములను బేర్కొనుము ?

జ: భూమియొక్క పై పొరకు నేలయని పేరు. దీనియందు ఏటేట పుట్టి పెరిగి చచ్చెడి మొక్కలవేళ్లు అల్లుకొనియుండును. రెండవపొరయందు చాలకాలము బ్రతికెడి చెట్లవేళ్లుండును. దీనికి లోనేలయని పేరు. లోతుగా ఒకగోతని త్రవ్వి దాని ప్రక్కలను పరిశీలించినచో భూమి పొరలు పొరలుగా కనిపించును. పైకి కొన్ని అంగుళముల లోతువరకు నల్లని మట్టియు, దాని యడుగున నన్నని యిసుకయు, దాని క్రింద గండ్రయిసుకయు, నాల్గవపొరయందు రాళ్లును కనిపించును.

2. నేల లెల్లెర్పడుచున్నది ?

జ: గాలి, మంచు, ఎండ, వర్షములచేత పర్వతములు శిథిలమై నీటి ప్రవాహములతో కొట్టుకొని వచ్చుటచే నేల లెర్పడుచున్నది.

3. నేలలరకము లెన్ని ? అవి యేవి ? వాటి కావేర్లు గత్తెను ?

జ: నేలలలో ఇసుక నేల, బంకమట్టి నేల, చవుడు నేల, ఒండ్రు నేల, నల్లప్రత్తి నేల, ఎర్రచెక్క నేలలను, ఆరుముఖ్యరకములు గలవు. నేలలయందు ఎక్కువగానుండు సంతర్భాగమును బట్టియు, నేలల రంగును బట్టియు, వేర్లు గల్గుచుండును.

4. వివిధరకముల నేలలను బేర్కొని ఆయా నేలలలో ఇసుక, బంకమన్ను లెట్లున్నవో తెల్పుము ?

జ: ఇసుక నేల:—ఇసుక ఎక్కువ.

బంకమట్టి నేల:—బంకమన్ను ఎక్కువ.

చవుడు నేల:—యిందు లవణపదార్థములు ఎక్కువ.

ఒండ్రు నేల:—ఇసుక, బంకమన్ను సమభాగములుగా నుండును.

నల్లని ప్రత్తి నేల:—బంకమన్ను ఎక్కువ, ఇసుక తక్కువ.

ఎర్రచెక్క నేల:—ఇసుక ఎక్కువ, బంకమన్ను తక్కువ.

5. సస్యానుకూలమగు నేలయేది ? ఏల ?

జ: సస్యమున కనుకూలమైనది ఒండ్రుమట్టి నేల. యిందు యిసుక, బంకమన్ను సరి సమానముగా నుండును. దీనికి జలగ్రహణశక్తియు, జలధారణశక్తియు గలవు.

యీ నేల ఎక్కువ బోలుగాగాని, ఎక్కువ గట్టిగాగాని యుండదు. దీని యందు సస్యములు బాగుగా పెరుగును.

6. ఇసుక నేలలను, బంకమట్టి నేలలను సస్యాను కూలముగా నుండుట కేమి చేయవలెను ?

జ: ఇసుక నేలలను సారవంతముగా చేయుటకు పశువుల మందకట్టుట, పచ్చి ఎరువులను వేయుట, ఒండ్రుమట్టిగల నదీజలమును తరుచు పెట్టుచు తీసివేయుచుండుట మంచిది.

బంకమట్టి నేలలకు ఇసుకగాని, సున్నముగాని, చేతనపదార్థముగాని చేర్చినచో వ్యవసాయమున కనుకూలించును.

7. నేలయొక్క సారమునెట్లు నిర్ణయింపవచ్చును ?

జ: నేలయందలి చేతన పదార్థము, లవణపదార్థము, జలగ్రహణశక్తి, జలధారణశక్తులనుబట్టి నేలసారము నిర్ణయించవచ్చును.

8. ఎరువులనగా నేమి ? అందలి రకము లేమి ?

జ: వృక్షములకు కావలసిన ఆహారపదార్థములుగల వస్తువులకు ఎరువులని పేరు. నత్రజనములు, భాస్వరములు, పొటాషియములుఅని ఎరువులుమూడురకములు.

9. నత్రజనము లెన్ని విధములు? అవి యేవి? ఉదాహరణలిమ్ము ?

జ: చేతనపదార్థము గల ఎరువులకు నత్రజనము లనిపేరు ఎరువులన్నిటిలోను ముఖ్యమైనది చేతనపదార్థము. యిది ముఖ్యముగ కుళ్ళిపోయిన చెట్లభాగములు, జంతుభాగములు కలిసియున్నది. నత్రజనములు, పచ్చిఎరువు, ఆకుఎరువు, గొడ్లఎరువు, కృత్రిమనత్రజనములు అనినాల్గు విధములు.

1. పచ్చిఎరువు:- ఉలవ, సెనగ, పెనర, నీలి, వెంపలి మొదలగు మొక్కలు.

2. ఆకు ఎరువు:- వేప, రావి, నేరేడు, జల్లేడు మొదలగు చెట్లఆకులను పచ్చివిగాని, ఎండువిగాని నేలలో వేసిదున్నినచో అవికుళ్ళి నేలసారవంతమగును.

3. గొడ్లఎరువు:- ఆవు, గేదె, మేక మొదలగు జంతువుల మలమూత్రములు ఎక్కువ సారవంతమగు ఎరువులు.

4. కృత్రిమనత్రజనములు:- మద్రాసు ప్యారీకంపెనీవారుల మోనీయానత్రితమను లవణపదార్థము తయారుచేయుచున్నారు.

10. నత్రజనములు, భాస్వరములు, పొటాషియములు ఏయే పైరుల కవసరము ?

జ: నత్రజనములు:- తొటకూర, గోంకూర మొదలగు ఆకుకూర లిచ్చు మొక్కలకు నత్రజని ఎక్కువగాగల ఎరువులు కావలెను.

భాస్వరములు:- చెరకు, వరి, జొన్న, పండ్లచెట్లకు భాస్వరములు ఎక్కువగాగల ఎరువులు కావలెను.

పొటాషియములు:- పొగాకు, వంగ, మిశ్ర మొదలగువానికి పొటాషియము ఎక్కువగాగల ఎరువులు కావలెను.

11. భాస్వరము లేయే ఎరువులలో విశేషముగా నున్నది ?

జ: భాస్వరములు ఎముకలపొడియందు, గొడ్లమూత్రమందు చేపలపొట్టునందు గింజల పిండియందుగలవు.

12. పొటాషియం సంబంధమగు లవణ పదార్థమెందు గలదు ?

జ: కర్రబూడిద, పిడకలబూడిదలలో గలదు.

[సశేషము]

ప ట్టు ద ల

బాలకవి: పూసపాటి నాగేశ్వరరావు, రావెల.

తే॥ గీ॥ వినుడు మేధావినీపురంబును సుమేధుఁ
డనుమహీపతి పాలించు । న్యాయగరిమ
తోడ; ఊత్రధర్మము వీడ । నాడకుండ;
ప్రజలమన్ననంబులకుఁ బా । త్రత గడించి.

తే॥ గీ॥ అతని ఖడ్గంబునకు సమ । స్కృతులు సలిపి
తలనువంపనిమేటియకా । ధరణివిభుఁడు
గలఁడె? సింహశాధీశుఁడొ । క్కరుఁడు దక్క
కంచు కాగడాల్ వేసి । లోకానఁగాన.

క॥ ఆసింహశాధి నాధుని
రోసముతో గెలువ నిజవ । రూఢినితోనెం
తే సంగ్రామము జయవి
శ్వాసము ససుమేధుఁడాటు । సారులొనరైన.

తే॥ గీ॥ కాని జయముచేకూటని । కారణమున
నొక్కనాడు విచారంబు । పిక్కటిల్ల
నిజగృహభ్యంతరమున సం । దేహాడోల
నూగులాడుచు మఱికూరు । చున్నయపుడు.

మ॥ తనదారంబును బట్టి పైకరుగను । తృప్తిహించి పల్కారు వీ
డని చిత్తంబునఁబుట్టు పట్టుదలతో । డక్ యత్నముల్ సల్పి, నుం
తనిరుత్సాహములేక, తుట్టతుదకున్ । గట్టెక్కియున్నట్టి చ
క్కని సాలిడొడిగ్ధ బోధకుఁడనన్ । గన్నపైఁగన్దొయికిన్.

తే॥ గీ॥ పట్టుదలఁబూని యత్నంబుఁ । బలపెనేని
యెట్టిదుర్బటకార్యంబ । యేనికడకు

సానుకూలంబుగానేర్చు | ననినుమేధుఁ
డొక్కతనేర్చి యాజకు | ద్యుత్తుడయ్యె !

చ. దురమున రుద్రులౌభటుల | తోనతి చంగ తురంగ గంధసిం
ధురనికరంబుతో వెడలి | దోర్బల సాహస శౌండిమంబుఁగ
న్నటచి విరోధిరాజుఁగర | వాలముధాటికి నప్పగించి యా
సిరులహరించె బట్టుదల | చేఁగల లాభమెఱుంగ నేర్చి తే!

క॥ కావున నాభూమిశ్వరుఁ
డావిధి సాలీనివలన | నార్జించిన సం
భావితనీతి పథంబును
భావించి నిరంతరంబు | వర్తిలు డెపుడుక

వీడ్కోలు - స్వాగతము

విజయనగరం, రేంజి సీనియర్ డిప్యూటీ యిన స్పెక్టర్లు అగు శ్రీ బొల్లాప్రగడ అచ్యుతరావుపంతులు బి. ఎ., ఎల్. టి గారి వీడ్కోలు సమయమందు, శ్రీ కేడల సుందరనారాయణ నాయుడు, బి ఎ., ఎల్. టి., గారి ఆహ్వానసమయమందు, విజయనగరం, ప్రాథమిక విద్యాపాఠశాలల ఉపాధ్యాయసంఘము జరిపిన గౌరవ కార్యక్రమ విధానము.

యీ కార్యక్రమము విజయనగరం, “రాజాబజారు” ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ స్కూలులో 22 ఫిబ్రవరి 1942 తేది మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు శ్రీ కిల్కాంబి రంగాచార్యులు ఆవరణలో M. A, B. L, (Chief Lecturer in Mathematics in Maharaja's College) గారి ఆధిపత్యముక్రింద జరుపబడినది విజయనగరం రేంజి సీనియర్ డిప్యూటీ యిన స్పెక్టర్లుగారికి శంఖుచక్రములవలె వెలుగుచుండెడి శ్రీ క సత్యనారాయణ డటర్, బి ఎ, బి యిడి, గారున్న, శ్రీ యస్. వెంకట్రామయ్యపంతులుగారున్న దనుచేసిరి పురప్రముఖులు మరికొంతమంది విచ్చేసిరి సుమారు 250 మంది ఉపాధ్యాయులు ఈ మహోత్సవమును చూచుటకు విచ్చేసిరి

1. భగవత్ ప్రార్థన యధావిధిగా జరిగినది

2. విజయనగరములోని ఉపాధ్యాయబృందమునకు అధ్యక్షుడైన శ్రీ కంచెర్లవారి Aided Elementary School Manager గారకు శ్రీ పక్కి జగన్నాధరావు పట్నాయక్ గారు ఆలోచన ఆసంఘ సమావేశ మేలఅచ్చట జరుగుచున్నదో, ఎందునిమి తమై అంతమందితోదరులు అక్కడకు విచ్చేసిరో, జరుగజోవు కార్యక్రమ విధానమేమో సాకల్యముగా వివరించిచెప్పిరి.

3. శ్రీ అధ్యక్షులవారు ప్రారంభ వాక్యములను చెప్పి చూపై యిద్దరి విద్యా పరీక్షాధికారుల (Inspecting Officers) యొక్క గుణ గుణములను కొన్ని చెప్పిరి

4. శ్రీ బి అచ్యుతరావు పంతులు, బి ఎ, ఎల్ టి, గారు ఉపాధ్యాయబృందమునకు కొన్ని నీతులను గరపి వారందరిని ఆశీర్వదించిరి

5. శ్రీ జి. సుందరనారాయణ నాయుడు, బి ఎ. ఎల్ టి, గారు కూడ కొన్ని విషయములను తెలియజేసిరి.

6. విజయనగరం రేంజి ఉపాధ్యాయసమితివారు పైయిరువురి అధికారులపై కొన్ని పద్యరత్నములను రచించి, వీనులకింపుగా వినిపించి వారికి సమర్పించిరి.

7. వచ్చిన ప్రముఖులందరకు, విజయనగరములోని ఉపాధ్యాయబృందమునకు కార్యదర్శియగు శ్రీరాజాబజారు స్కూలు Manager శ్రీ ఎ. టి క రామానుజయ్యగారు అల్పహార విందును జరిపించిరి.

8. వైఅధికారులు ప్రసిద్ధులుగారు, ఉపాధ్యాయబృందముకలసి ఛాయాచిత్రమును తీయించుకొనిరి.

9. ఇంద్రద్యుమ్న ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలో చదువుచున్న బాలునిచే చక్కగా కృష్ణ శేషముతో కాలింగమర్చన నృత్యము ప్రదర్శింపబడినది.

10. శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ స్కూలు బాలికలు, ఫ్యాక్టరీవారు స్కూలుబాలికలు చక్కనిశాలీయ గీతములుపాడి సభికులను ఆనందపరచుటగా చేసిరి

11. బూదిపేట, దావాలపేట స్కూళ్ళ మేనేజరు శ్రీ బగ్గాం రామమూర్తిగారు చక్కగా మ్యాజిక్ గావించిరి.

12. బుడతనపల్లి బోర్డుస్కూలు హెడ్ మాస్టరు శ్రీ నిష్ఠల అప్పల నరసింహంగారు చిత్రవిచిత్రముగా మ్యాజిక్ గావించిరి

13. ఫ్యాక్టరీవారు స్కూలుపిల్లలు చక్కగా కోలాటమాడిరి

14. “కృష్ణలీల” నాటకముతో ఒకసీను జరిపిరి

(a) ధకినివిధి స్కూలు మేనేజరు “అభినవయమ” “నటసింహ” అను విరుదులుబడసిన శ్రీ ప్రతాపరావు వెంకట సూర్యనారాయణ పట్నాయక్ గారు, కంసునిపాత్రను మహాద్భుతముగా నటించిరి.

(b) యస్. రామానుజయ్యగారు అక్రూరునిపాత్రను పోషించిరి

(c) అదపాక ఆదిరామమూర్తి అనుకుర్రవాడు శ్రీకృష్ణపాత్రను శేర్పుతో నిర్వహించెను.

(d) విజయనగర ఉపాధ్యాయసంఘమువారు, కంసునిపాత్రను వేసిన శ్రీ ప్రతాపరావు వెంకట సూర్యనారాయణ పట్నాయక్ గారికి - వారియొక్కనటనా కొశలమునకు, గాన ప్రావీణ్యతమునకు మెచ్చి అరువది రూపాయల వెండికప్పమును “రంగమార్తాంధ ” అనువిరుదుమున్ను యిచ్చిరి.

(e) పందన సమర్పణముతో నాటిరాత్రి 8½ గంటలకు ఈమహోత్సవము ముగించబడినది.

Chaganti Veerabhadra Rao,
Representative,
Messrs Rama and co.
Vizianagram.
22 nd February 1942.

శ్రీ బొల్లప్రగడ అచ్యుతరావు పంతులు, బి. ఏ., యల్. టి., గారికి

వీడ్కోలు

కా. శ్రీ బొల్లప్రగడాన్వయాంబుధి శక్తి ! శ్రీయచ్యుతేంద్రా ! పవి
త్రా ! భూమీసురవర్య ! ధర్మగుణసాంద్రా ! సజ్జనస్తోత్ర పా
త్రా ! బాహుశ్య గభీరస్యాంత ! కరుణాదారా ! నిరాడంబర
ప్రాబల్యాదిత దిద్దిగంతరయశః ప్రాచుర్య ! సద్భావనా !

సీ. దాన్యపంకిలమునఁ దపింపించు తల్లిని, దరిజేర్చిరక్షించు దారివెలుగు
నజ్జాన తిమిరాన నమరుసురొసోద, రాలికి వెలుతురు నరయఁజేయఁ
గవ్యభూతంబులఁ గౌశింపబడు సుపాధ్యాయులు వెలువడుదారి నరయ
విద్యారిలోకాన వెలుగిడి భావిని, నవ్యసౌఖ్యపు జీవనముఁ జెలుప

దివిని వెలువడి యేతెంచి భువిని జన్మ
మందితివి దివ్యసందేశ మందఁజేయ;
బొల్లప్రగడాన్వయాంభోధి పూర్ణ చంద్ర
అచ్యుతార్య ! యశోధుర్య ! అనఘవర్య !

సీ|| బడులపరీక్షకుఁ బ్రభువుగా నేతెంచి, నిజజన్మవాసన నెగడు కొఱకుఁ
బైయధికార్థ చేఁ బలికించుకొనకుండ నధ్యాపకులకై నమృతమొసఁగి
యజ్ఞాన మెడలింప ననునె నమార్గముల్, పసిపిల్లలకు బోధపఱుపఁజేసి
పునరభివృద్ధికిఁ బాడనూపుచిహ్నము, లాంధ్రమాతకుఁజూపి యడలువాపి
అచ్యుతుండను నామంబు సారకంబు
జేసి యేలితి రెండేడు; మోసులేతి
విరిసి; దిశదిశావ్యాప్తిగాఁ బరిమళించె
నీదు కీర్తిరసాలంబు నిష్కళంక !
తే. మా యభాగ్యతశంబున మమ్మువీడి
వేఱు ప్రాంతమునకుఁబోవు విధముఁగూర్చె
దైవ; మతనిలో లేదొకొ డయకు తావు
నీ వియోగంబు దుర్భర నీరదంబు ! ! !

విధేయుడు,

అరసాడ ధర్మారావు,

విజయనగరంరేణి ఉపాధ్యాయ సమితి.

స్వాగతము

చ|| శిశిరుఁడువోవ మాధవుఁడు శ్రీఘగతిం జనుడెంచి గున్న మా
నిఖిరమెక్కఁ; గ్రొంబుపులువిచ్చి సువాసనవీని హెచ్చి న
ల్లిశలను గ్రమ్మె, లోకులకుఁ దేనియలానెడి భాగ్యమబ్బె; నీ
దశ మన గేదెలాన్వయుఁ డుదారుఁడురాగ ఫలింపదోచెడిన్ ||

సీ|| వీరభద్రుఁడు మున్ను వీణియనిర్మించె, నిర్మాణ చాతుర్యమర్మమెఱిగి
అచ్యుతుండదాని నందాల మెఱయించి, తంతులు సవరించె ధర్మమెఱిగి
నుందరుండవు నీవు సులిలితకోమల, కరపల్ల వంబులు గ్రోలుచుండఁ
గదలించి క్రావ్యంబుగా నదింపఁగఁజేసి, మేళకర్తలతోడ మేళవించి
నీదురఁగొనియున్న హృదయాల నిదురలేపి
జ్ఞాన నృత్యంబు వెల్లఱింపఁ జాలెదంచు
నమ్ముకొని యుంటిమయ్య ! నయమ్ముమీఱ
లెటులఁ బాలించెదో మమ్ము నింకమీద||

విధేయుడు,

అరసాడ ధర్మారావు.

విజయనగరంరేణి ఉపాధ్యాయ సమితి.

విశాఖపట్టణ బాలికాపాఠశాలలో ఉపాధ్యాయుల సమావేశము.

ఆన 1942 సం॥ ఫిబ్రవరి 14 తా. శనివారము విశాఖపట్టణము బాలికా పాఠశాలల ఉపాధ్యాయుల సమావేశము sister M. Gonzaga అమ్మగారి యాధిపత్యమున జరిగెను. A. G. Israel మాస్టరుగారు A. R. P. సంబంధముగ ఒక చక్కని పాటచేసి పాడి వినిపించిరి. Mr. P. R. Swamy B.A. గారు A. R. P. సందర్భమున వివిధ రకములైన బొంబులుగూర్చి సున్నవ్వుముగ ఉపన్యాసమిచ్చిరి. రెండు బొంబులను వెలిగించి, ఒకటి ఇసుక బస్తాతో ఆర్పుటయు, మరియొకటి Styrrup పంపుతో ఆర్పుటయు ముగ్గురు A. R. P. వారితో చేయించి చూపిరి. మా ఉపాధ్యాయ సమాజమువారు యుద్ధనిధికొరకు రూ 71-0-0 విరాళముల నొసగిరి.

జి. లిజమ్మప్రకాశం,
సెక్రటరీ.

ప్రభుత్వ ఫర్మానాలు

జనాభానిజ్ఞుల ఆబ్ స్ట్రక్టు తయారుచేసి పంపునపుడు బడిలో చేరవలసియున్న బాల బాలికల సంఖ్యనుకూడ తరగతివారిగా (అనగా హిందూ, మహమ్మదీయ, షిక్షాత్ములు) వ్రాసి పంపవలెను.

పల్లెలందు నిజముగ యుద్ధవార్తలు ప్రచారముకాకపోగా అసత్యవార్తలు వినిపింపబడి భయభ్రాంతులనుగా జేయుచున్నవి. అందువలన ప్రతి గ్రామమునందును గ్రామాధికారులతోబాటు పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులుకూడ కనీసము వారమునకు రెండు పర్యాయములు పాఠశాల వదిలిన యనంతరము గదిట వ్యవధివరకు ప్రభుత్వమువారిచే ప్రకటింపబడుచున్న నిజముగ యుద్ధవార్తలను ప్రజలకు చదివి వినిపించి బోధపరుపవలెను.

రోడ్డురూల్సును గ్లాసుములం ఉపాధ్యాయులు తెలియజేయవలెను.

ఇదివరలో త్రైసింగు ప్యాసైన యుద్ధ రుపాధ్యాయులు గల పాఠశాలయందు త్రైసింగు కాని వారొకరుండవచ్చునను నియమముండినది. ఇప్పుడు దానికి పూర్తిగా మార్పురాకపోయినను కొంతమార్పు జరిగినది.

ప్రతి బ్రయినింగుపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయునివద్ద ఆయాసంవత్సరములందు చదివి నిరుద్యోగులుగానున్న వారి జాబితా యుండును. ఉపాధ్యాయుడు కావలసియున్న ఖేసేజరు ఘొదుగా నదరు జిల్లా బ్రయినింగు పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయునకు దెలిపి ఎజిటైన నుండి రేమో కనుగొనవలెను. ఒక వేళవారు లేరను సమాధానము పంపినచో నదరు ప్రత్యుత్తరమును జతపర్చి రేంజి ఇన్ స్పెక్టరునకు తాను అన్ ట్రైన్డ్

పాథ్యాయుని ఏర్పాటు గావించుకొనగలందులకై యనుమతి యివ్వ-ధరఖాస్తు జేయవలెను. వారును నదరు క్షాతమును D. E. O. కు పంపుదురు. D. E. O. అంగీకరించియున్న పక్షముననే అన్ ట్రెజు వారిని చేర్చుకొనదగి యుండును. లేనిచో ఈ తంతు భేదండా చేర్చుకొననిచో గ్రాంటు శిఫార్సు చేయబడదు.

తప్పిపోయిన ట్రెజువారి సందర్భములందును పై విధముగానే చేయవలసి యుండును.

పాఠశాల గది గోడలకు ఖ్యావులను వేసిని తగిలించి యుంచరాదు. వాని నొక పెట్టెయందు భద్రపరచి తాళముపైచి ప్రధానోపాధ్యాయుడు తన పూచీ కత్తులో మంచవలెను. బేసరమగు వేళలందు దప్ప వానిని వెలికి దీయరాదు. అన్యుల కీయబడ రాదు.

యుద్ధభయముచే మదరాసు పట్టణమును విడిచి వచ్చిన బాలబాలికలు మీ పాఠశాలయందు జేరవచ్చినచో నదరు రేంజి ఇన్ స్పెక్టరునకు అనుమతి కొరకు వ్రాయవలెను. అట్టివారికి ఏ పరిస్థితులందైనను అనుమతి యియ్యబడును.

ఇదివరలో క్యాజులులు సెలవులు సంవత్సరమునకు పది దినములు మాత్రమే యని దెల్పుబడినది. తిర్రి దానిని పదునైదు దినములుగా మార్పు జేయబడినది.

పాఠశాలలందు బాలికలసంఖ్యను వృద్ధిజేయుటయేగాక బాలుర సంఖ్యనుకూడ వృద్ధి చేయవలెను.

ప్రాథమిక పాఠశాలలందు 1 వ తరగతిలో నూఱుమంది విద్యార్థులుండి యుండి నచో రెండవ తరగతియందు 75 చొప్పునను, 3 వ తరగతియందు 50 మంది చొప్పునను 4 వ తరగతియందు 30 మంది చొప్పునను యుండవలెను. అనగా పాఠశాలయందలి 1, 2, 3, 4, 5 తరగతులందు పరుసగా 100 : 75 : 50 : 30 : 25 నిష్పత్తికి బాల బాలికలు తగ్గియుండరాదు.

పూర్వము 2 సంవత్సరములకు మించిన కాలము కేతరగతి యందున్న విద్యార్థులు స్టాగ్నే టేడ్ గా గణింపబడెడువారు. ఇప్పుడు ఖరీద సంవత్సరమునకు మించినకాల మొకే తరగతియందున్న బాలబాలికలకు స్టాగ్నేషను వర్తించును.

పైనుదహరించిన రెండు నిబంధనలను అనుసరించుటకుగాను ప్రతితరగతియందు అర్ధసంవత్సరపు ప్రమోషనుల గావింపవచ్చును.

మొదట నూచించిన నిబంధనయని నిష్పత్తిప్రకారము విద్యార్థుల సంఖ్యను సవరించుకొనుటకుగాను, తక్కువఆవ రేజిగల విద్యార్థులనుగూడ పైతరగతులకు ప్రమోషను జేయవచ్చును.

ఇట్టి అక్రమపు ప్రమోషనులను, పరిక్షాధికారులు తాము పరీక్షించు సమయ మునందు పరిశీలించి అట్టి వారిని డిప్రమోటు (తిర్రి వెనుకటి తరగతికే పంపించుట) చేయబడును.

పైన సూచించిన విధముగా విద్యార్థులు డిప్రమోటు కాకుండగను, స్టాగ్నే టెడ్ కాకుండగను, నదరు ఆవశేష తక్కువ విద్యార్థుల సందర్భమునందు ప్రత్యేకముగా శ్రద్ధ గైకొని బోధింపవలెను.

ఏకోపాధ్యాయులుగల పాఠశాలలందు సత్వరము సహాయోపాధ్యాయులను నియమింపక పోయినచో రిక్కిలమును రద్దుకాబడును.

పరీక్షను పొందకుండ 1-1-42 నుండి పనిచేయుచున్న బ్రయినింగు పొందని ఉపాధ్యాయులకును త్రైనింగు తప్పిపోయిన ఉపాధ్యాయులకును, మూడువ సంవత్సరముల లోగా ప్రాక్టీకలు పూర్తికాని యుపాధ్యాయులకును గ్రాంటు శిఫార్సు చేయబడదు.

సాంవత్సరిక రిపోర్టులందు ఏకాలమును ఖాళీగా వదలరాదు. వ్రాయుటకేమి లేకున్న 'లేదు' అని వ్రాయవలెను.

త్రైనింగు పొందనివారినిగాని, లేక తప్పిపోయినవారినిగాని లేక, 3 సంవత్సరము లలోగా ప్రాక్టీకలు పూర్తికాని వారినిగాని ముందుగా పరీక్షాధికారిద్వారా అనుమతి పొందియుండనిది పాఠశాలయందు ఉపాధ్యాయునిగా జేర్చుకొనరాదు.

ఒక తరగతియందు రెండు శెక్షనులు చేయుటకు చాలినంతమంది విద్యార్థులున్నప్పుడు నదరు విషయము పరీక్షాధికారికి దెలియపర్చి, అనుమతి పొంది మఱి శెక్షనులు చేయవలెను. శెక్షనులుచేసిన పిదప అనుమతి కోరరాదు.

తరగతిని శెక్షనులు చేయుటకోరకుగాను ఏ సంవత్సరమున కాసంవత్సరము నూతనముగా పరీక్షాధికారినుండి పరీక్షను పొందియుండవలెను.

శెక్షనులు మంజూరు చేయుమనికోరు రిపోర్టునందు తరగతియొక్క విద్యార్థుల రోలుసంఖ్యయు, సరాసరి హాజరును నుదహరింపవలెను.

ప్రైవేటుపాఠశాలలందలి ఉపాధ్యాయులుతప్పజేసినట్లు శిక్షాపాత్రులగుచున్నా రోలటులనే లోపముగల స్థానిక సంస్థల యుపాధ్యాయులుగూడ శిక్షాపాత్రులగుదురు.

న్య వి ష య ము

పత్రికానిర్వహణము:—

పాఠక మహాశయులారా ! మాపత్రికాకుమారికి ఈ నెలతో ముప్పదియేండ్లు నిండుచున్నవి. మన తెలుగు దేశములో ఇంత దీర్ఘకాలము నిరంతరాయముగావెలువడిన తెలుగు మాసపత్రిక ఇది యొక్క టేయని చెప్పుట సాహసముగాదు. అతి శయోక్తియును గాదు. అసలు పత్రికా

నిర్వహణమనునది చాల కష్టసాధ్యమైన పని. అందులోను విద్యావిషయిక పత్రికలను నిర్వహించుట కడుంగడు కష్టము. మొట్ట మొదట విద్యా సంబంధములైన వ్యాసరాజములు లభించవలెను. తరువాత సమర్థుడగు సంపాదకుఁ డుండవలెను. ఆపైన పత్రికను పోషించుటకుఁ దగినంత మంది చందాదారులు గావలెను. ఇం

దేలోపము గలిగినను సమర్థించుకొనుటకు వలసినంత విత్తముండవలెను. పత్రికానిర్వహణమునం దిన్ని చిక్కులున్నను, ఈ యన్నింటిలో దేనికిని జిక్కుక, స్రుక్కక కేవలము ప్రాథమిక విద్యాసేవయే తమ యాదర్శముగాఁ జెట్టుకొని, ధనలోపమును గూడ లెక్కనేయక, చివరకు నేటి యుద్ధ పరిస్థితులంబట్టి కాగితము కఱవైనను, విరమింపక, యంతకాలమునుండి యీ పత్రికా రాజమునకు వ్యవస్థాపకులై దీనిని సర్వాంగ సుందరముగా నడుపుచున్న శ్రీ ఈదర వెంకయ్య పంతులుగా రెంతయుఁ బ్రశంస నీయులు. వీరికిఁ బ్రాథమిక విద్యాప్రపంచ మెంతయు ఋణపడి యున్నదనుటలో నేమాత్రము వింతగాని, సాహసమునుగాని లేదు. వీరియాదరణమున నీ పత్రికా రాజము చిరకాల మిట్లే భాషాసేవ యొనర్చుచు నుపాధ్యాయులయు, భాషాభిమానులయు, గౌరవాదరణములకుఁ బాత్రమై వర్ధిల్లు గాక !

కృతజ్ఞత :—

ఈ సంవత్సరము పొడుగునను మా పత్రికాకుమారిని తమతమయుత్తమభాషా ప్రసంగములతో విద్యావతిగా నొనర్చిన మావ్యాసకర్తలకును, మాపత్రికాకుమారి పట్ల మిక్కిలి యభిమానముచూపి ఆమె పోషణమున కేమిలోపము గలుగకుండఁ దగిన వార్షిక విరాళము లొసంగి ప్రోత్సహమిచ్చిన మాచందాదారులకును మఱియు బహుముఖముల మా పత్రికాభివృద్ధికి దోడ్పడిన తదితర ప్రముఖులకును, మాకృతజ్ఞతను జెలుపుచున్నాము. ఇదే ప్రకారము రాబోవు వత్సరమునఁగూడ వీరెల్లరు మాపత్రికాకుమారియెడల నాద

రాభిమానములఁ జూపుదురుగాక యని మాప్రార్థన.

మనవి:—

ఇంతకాలమునుండియు నీ పత్రికా రాజము సర్వతోముఖముగా విద్యాసేవ యొనర్చుచున్నను, వ్యవస్థాపకులు దీనిని ఉపాధ్యాయుల సొత్తుగాఁ జేసియున్నను, గురువరంపరాభిమానము నీ పత్రిక కోరుచున్నను, ఏ కొలది మంది ప్రాథమికోపాధ్యాయులతో తప్ప మిగిలినవారెల్లరుముఖ్యముగా ఉన్నత పాఠశాలోపాధ్యాయులేమి, బోధనాభ్యసన పాఠశాలోపాధ్యాయులేమి, విద్యాధికారులేమి, తక్కుంగల విద్యావేత్తలేమి ఈపత్రికపట్ల కనీసము వ్యాసరూపమున నైనను దమ యాదరాభిమానములను జూపకుండుట చాల చింతింపఁ దగిన విషయము. కాబట్టి యిప్పటి నుండియైన ఉపాధ్యాయవర్గము వారెల్లరును, విద్యాధికారులును, ఈ పత్రికకుఁ దమ యుత్తమరచనలఁ బంపి దీనిపట్ల తగినరీతిని తమ యాదరాభిమానములఁ జూపుదురుగాక యని మా వినయ పూర్వకమైన మనవి.

హెచ్చరిక:—

సకాలమునకుఁ బత్రికలు చేరకున్నను, లోగడ సంచికలు కావలసి యున్నను, చందాదారులుగాని, వ్యాసకర్తలుగాని, నాకు వ్రాయకుండ ఏలూరు హెడ్డాఫీసు వారికే వ్రాయవలసినది. చందాదారులు క్రొత్తగా చేరువారుగాని, ప్రాతవారుగాని తమ చందాధనమును నాకు మాని, హెడ్డాఫీసుకు మాత్రమే పంపుకోవలెను. వ్యాసకర్తలు మాత్రము తమ రచనలను ప్రతినెల 4 వ తేదీలోపల నాకు చేరునట్లు

పంపుచుండవలెను. మఱియు వారు తమ వ్యాసకర్తలు, నాతోను తర (పరిశోధన) తర సంపూర్ణి విలాసమును (పోవు, తాలూకా, ములను జరుపవచ్చును. జిల్లా) విడివిడి యక్షరములతో వ్రాసి విధేయము, పరిపవలెను. తమ వ్యాసములను గుఱించి సంపాదకుడు, ధోమనను తెలిసికొనఁ దలంచిన యెడల

పోషకసంఘ సమావేశము

గుంటూరు తాలూకా రావెల గ్రామములో ది 27-2-42 తేదీ, సాయంత్రం 4 గంటలకు మ. రా. శ్రీ సి. వెంకట నుబ్బరావు మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు గారి అధ్యక్షతక్రింద పోషకసంఘ సమావేశము జరిగెను. శ్రీ అధ్యక్షులు అంటువ్యాధులు వాని నివారణోపాయములు గూర్చి వివరించిచెప్పిరి. శ్రీ రావెల వెంకటనుబ్బరావు గారు యుద్ధ పరిస్థితులనుగూర్చి వివరించిచెప్పి, శ్రీ మద్రాసు గవర్నరుగారి యుద్ధ నిధికి తమ చేతనయినంత సహాయముచేయుటకు ప్రతివ్యక్తియు తోడ్పడవలెననియు, ప్రస్తుతము మనగ్రామములో గ్రామాధికార నడ్డనున్న యుద్ధ లాటరీ టిక్కెట్లను ప్రతివారుతప్పక కొనవలెననియు చెప్పిరి. అంతటితో సభముగింపబడెను.

రావెల,
2-3-42.

ఇట్లు,
రావెల వెంకటనుబ్బరావు,
మేనేజరు - హిందూ ఎలిమెంటరీ స్కూలు.

ఉగాదిపండుగ కానుకలు

బహుమానము గ్యారంటీ

సరియైన జవాబుకు రూ 10/-

1 తప్పకు రూ 5/-

2 తప్పకు రూ 3/-

శబ్దసమస్య పూర్ణము నెం. 5 రు.

ముగింపు తేది 7—4—1942.

1	అ		మా	న	ము
2	అ	భి	మా		ము
3		ప	కా	ర	ము
4		ట	స్థ	ల	ము
5	వి	వా		ము	లు

1. గల్గినచోటునకు వెళ్లుటకష్టమే.

2. ఒక్కొక్కప్పుడు హానికల్గించును.

3. యిది చేసినవారిని ఎంతకాలము గడిచినను మరువ జాలము.

4. స్థూలుటీచరు ఒక్కొక్కప్పుడు ఈవిషయములో అబద్ధ మాడిన వాడగును.

5. వీనిచెంతయుండుట ఒక్కొక్కప్పుడు కష్టమే వాటిల్ల వచ్చును.

(1) అనుమానము, అవమానము (2) అభిమాదము, అభిమానము (3) అపకారము, ఉపకారము (4) ఆటస్థలము, తోటస్థలము (5) వివాదములు, వివాహములు ఈపదములనుండి మాత్రమే సరియైన సమాధానములనెత్తి పూరింపవలెను.

నిబంధనలు:—కూపను 1 కి రు 0-4-0 లు. 5 కూపనులు రు 1-0-0 చతి పోటీ దారు అధ్యక్షుని రెండుకూపనులకు తక్కువపంపరాదు. తెల్ల కాగితముమీద జవాబులు వ్రాసి పంపవచ్చును. నీట్లకవరులోని జవాబుకో సరిపోయిన జవాబేసరిఅయిన జవాబు. అన్ని విషయములలోను మేనేజరు ఆర్డరు ఖాయమైనది. రుసుము మణియూర్దరుమూలముగా పంపుచూ కూపనులతో మణియూర్దరు రసీదు జతపర్చవలెను. గెలుపొందినవారి పేర్లు ఈపత్రికలో ప్రచురించబడును. ది 7-4-1942 తేదీన గూడ పోష్టుచేయవచ్చును. జవాబు నేరుగా తెలుపమని కోరేవారు 0-0-9 చీటి పంపుకోవలెను. కూపనులు రుసుములు. యిదిగూడ అడ్డనునకు పంపండి.

మే నే జ రు

ఆంధ్రభాషా కుటీరము

రా వె ల, గుంటూరు జిల్లా.

కొత్తసిలబసుననుసరించి వ్రాయబడిన నూతన ప్రచురములు

జాతీయవాచకములు

మొదటి తరగతి	0 3 0
రెండవ తరగతి	0 3 0
మూడవ తరగతి	0 4 0
నాల్గవ తరగతి	0 5 0
ఐదవ తరగతి	0 6 0
ఆరవ తరగతి	0 7 0
ఏడవ తరగతి	0 8 0
ఎనిమిదవ తరగతి	0 8 0

సివిక్కుపాఠములు

మూడవ తరగతి	0 2 0
నాల్గవ తరగతి	0 4 0
ఐదవతరగతి	0 5 0
ఆరవ తరగతి	0 6 0
ఏడవ తరగతి	0 7 0
ఎనిమిదవ తరగతి	0 8 0

బాలగానమాల (సంగీతము)

మొదటి తరగతి	0 2 0
రెండవ తరగతి	0 2 6
మూడవ తరగతి	0 2 6
నాల్గవ తరగతి	0 3 0
ఐదవ తరగతి	0 3 0

భారతదేశీయ చరిత్రలు

మూడవ తరగతి	0 3 0
నాల్గవ తరగతి	0 4 0
ఐదవ తరగతి	0 5 0
ఆరవ తరగతి	0 6 0
ఏడవ తరగతి	0 10 0
ఎనిమిదవ తరగతి	0 8 0

నేచర్ స్టడీవాచకం

మూడవ తరగతి	0 2 0
నాల్గవ తరగతి	0 3 0
ఐదవ తరగతి	0 3 0

భూగోళములు

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా	0 4 0
కృష్ణాజిల్లాభూగోళం	0 4 0
తూర్పుగోదావరిజిల్లా	

గణితదర్పణములు

మూడవ తరగతి	0 6 0
నాల్గవ తరగతి	0 10 0
ఐదవ తరగతి	0 10 0

భూగోళం	0 4 0
చిత్తూరుజిల్లా	0 4 0
అనంతపురంజిల్లా	0 4 0
చెన్నరాజధాని	0 6 0

రామా అండ్ కో., ఏలూరు

బ్రాంచెస్ : మద్రాసు - గుంటూరు - రాజమండ్రి.

రామా అండ్ కో.,

హెడ్డాఫీసు:— ఏలూరు,

ట్రాంచెస్:— మదరాసు-గుంటూరు.

చేయూరి వెంకట కృష్ణమస్వెటి అండ్ సన్స్ వారి, ఎ. కణ్ణన్ సెటి అండ్ కో., 288, ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ - మదరాసు వారిచే ప్రచురించ బడుచుండెడి “ ఆనందాశ్రమ గ్రంథ రత్నమాల ” పుస్తకము లన్నిటికిని మేము సంపూర్ణ హక్కు దార్లమై యున్నాము. ఈ పుస్తకములను యితర పుస్తకములను, యాదిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలయును భారీగా ఆర్డరిచ్చువారికి మంచి కమీషను యివ్వబడును.

శ్రీమద్భగవద్గీతాపతిపద టీకాభాష్య

శ్రీమదాంధ్ర మహాభాగవతము

విశేషార్థ సహితము.

(పద్యకావ్యము-పోతనప్రణీతము)

క్యాలికో బైండు, గిట్టపేరు గలది.	3	4	0
డిటా ఆంధ్రతాత్పర్య సహితము,			
క్యాలికో బైండు	1	4	0
డిటా డిటా రేపర్ బైండు	1	0	0
డిటా ఆంధ్రపద్యము చిన్నపైజా,			
క్యాలికో బైండు	0	6	0
డిటా డిటా రేపర్ బైండు	0	5	0

సంపూర్ణ ప్రతి ఒకే సంపుటము	5	0	0
సంపూర్ణప్రతి రెండుసంపుటములుగా	6	8	0
సంపూర్ణప్రతి మూడుసంపుటములుగా			
ప్రథమ, ద్వితీయ, తృతీయ చతుర్థస్కంధములు క్యాలికో బైండు గిట్టపేరుగలది	2	8	0
పంచమ, షష్ఠమ, సప్తమ, అష్టమ, నవమస్కంధములుగల సంపుటము			

శ్రీ మదాంధ్రమహాభారతము.

క్యాలికో బైండు, గిట్టపేరుతో	2	8	0
దశమ, ఏకాదశ, ద్వాదశ స్కంధములు గల సంపుటము క్యాలికో బైండు, గిట్టపేరు గలది.	2	8	0

1 ఆది, సభాపర్వములుగల సంపుటము	2	0	0
2 అరణ్యపర్వము.	2	0	0
3 విరాటోద్యోగ పర్వములు.	2	0	0
4 కర్ణ, శల్య, సౌప్తిక, శ్రీమదర్పములు	2	0	0
5 భీష్మ, ద్రోణ పర్వములు.	2	0	0
6 శాంతిపర్వము.	2	0	0

గజేంద్రమోక్షము-క్యాలికో బైండు	0	8	0
డిటా అట్టబైండు	0	6	0
రుక్మిణీకల్యాణము-క్యాలికో బైండు	0	8	0
డిటా అట్టబైండు	0	6	0

7 అనుకాసనిక, అశ్వమేధ, ఆశ్రమవాస, మాసల, మహాప్రస్థానిక, స్వర్గారోహణ పర్వములు గల సంపుటము.	2	0	0
---	---	---	---

నలచరిత్రము - అట్టబైండు.	0	6	0
ముకుందమాల - సటీకాతాత్పర్యము.	0	4	0

1 ఆదిపంచకము - ఒకటే సంపుటము	5	8	0
2 యుద్ధమట్కము డిటా	3	12	0
3 శాంతిసప్తకము. డిటా	3	12	0

ఆదిత్యహృదయము-సటీకాతాత్పర్యము.	0	2	0
నీతిశాస్త్రము, సటీకాతాత్పర్యము	0	2	0
భజగోవింద శ్లోకములు			

భాస్కరరామాయణము	4	0	0
శ్రీకృష్ణకర్ణామృతము	1	8	0
శ్రీరామకర్ణామృతము	1	8	0
భర్తృహరిసభాషితము	2	0	0

టీకాతాత్పర్యసహితము.	0	2	0
శ్రీలక్ష్మీనృసింహ స్తోత్రము.			
టీకాతాత్పర్య సహితము.	0	2	0
శ్రీ సహస్రనామ స్తోత్రము			

అమరకోశము-త్రికాండము-సటీకము			
క్యాలికో బైండు చేయబడినది.	1	4	0
డిటా అట్టబైండు	1	0	0

క్యాలికో బైండు చేయబడినది.	0	8	0
రేపర్ బైండు	0	6	0
శ్రీ గోపాల సహస్రనామ స్తోత్రము	0	1	0
సప్తమస్కంధము - మూలము.	0	3	0

హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము అట్టబైండు.	0	6	0
---------------------------------	---	---	---

భోగినీ దండకము	0	1	0
---------------	---	---	---

రామా అండ్ కో., నెం 3, కార్పొరేషన్ ఫ్యాట్ మార్కెటు, మద్రాసు.

1941 వ సంవత్సరపు నూతన సిలబసు ననుసరించి

ప్రాథమిక భాగవతములు

శ్రీ K. వెంకట్రావు B.A., L.T., గారిచే

2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 తరగతులకు

వలయువారు:—రామా అండ్ కో.,

ఏలూరు - మద్రాసు - గుంటూరు - రాజమండ్రి.